

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 57 (2059) ♦ Вівторок, 30 березня 1999 року ♦ Ціна договірна

30 березня

✓ 1867 р. США купили в Росії Аляску за 7,2 млн. доларів (по 2 центи за акр землі).

✓ 1925 р. У Харкові розпочато дискусії щодо шляхів розвитку української літератури. Виступи Миколи Хвильового про необхідність окремишого розвитку української культури.

✓ 1973 р. Помер ідеолог ОУН і публіцист д-р Дмитро Донцов.

✓ 1992 р. Україна встановила дипломатичні відносини з Ісландією.

Прощання з В'ячеславом Чорновілом

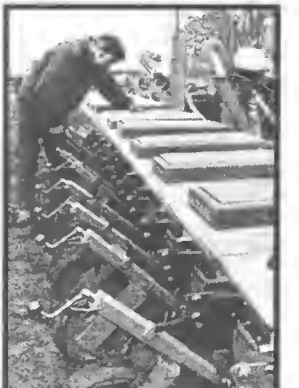

Людиною. Громадянином.
Державним діячем.
Незламним борцем
за незалежність нашої держави

Темні сторони
світлик
нафтопродуктів

6

Дивіться
на село

7

Війна і мир.
Боснійська
епопея

2

Аче мама побілила...

...Того сумного дня, коли звістка про трагічну загибель видатного земляка, народного депутата України докотилася до Черкащини, група журналістів поверталася з редакційного завдання з Умані. Їхали у Черкаси через Вільховець, рідне село В'ячеслава Максимовича. Тут він народився. Тут пройшли його дитячі роки і рання юність. Тут і досі на узгір'ї під вартою старих ялин дрімає невеличка батьківська хата... Ще торік-позаторік від осиротілої без господарів оселі віяло запустінням. А нині, подивувалися ми, ніби хто омолодив її — засяяла чистими вікнами, свіжовибіленим причілком.

(Закінчення на 2-й стор.)

Офіційно

Візит на Балкани

Сьогодні має розпочатися дводенний робочий візит Президента України Леоніда Кучми до Словенії. Заплановано зустрічі з Президентом цієї країни Міланом Кучаном, Головою Державних зборів Янцзом Подобником, Прем'єр-міністром Янцзом Дрновшеком, представниками уряду.

Сторони обговорюватимуть нинішній стан україно-словенських відносин, перспективи подальшого співробітництва, ситуацію навколо Косово. Передбачено підписання міжурядових україно-словенських документів економічного характеру. Під час перебування на Балканах можливі зустрічі Президента Леоніда Кучми із Президентом СРЮ Слободаном Милошевичем.

Бліц-візит міністрів до Югославії

Україна приємно здивувала світ: у розпал натовських бомбардувань бліц-візит до Белграда здійснили два наші міністри — Борис Тарасюк та Олександр Кузьмук. Главам зовнішньополітичного та оборонного відомств доручили розпочати втілення посередницької ініціативи Президента України Леоніда Кучми, який вирішив особисто взятися примирити ворогуючі сторони.

АП.

(Закінчення на 8-й стор.)

Київ. Будинок учителя. Будинок, де засідав перший український парламент — Центральна Рада. Звідси проліг останній шлях голови Народного руху України, народного депутата України В'ячеслава Чорновіла. Задовго до призначеного часу стікаються струмки людей з прапорами, перев'язаними чорними стрічками.

...З В'ячеславом Чорновілом прощаються Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко та Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко.

Попрощатися з В'ячеславом Чорновілом ідуть депутати, політики, інтелігенція, робітники, селяни. Серед них — перший президент незалежної України Леонід Кравчук, соратники Чорновіла по боротьбі Левко Лук'яненко, Степан Хмара, колишній голова Верховної Ради Олександр Мороз, экс-прем'єр-міністр Євген Марчук, інші видатні люди держави.

Площа наповнюється людьми, потік яких не припиняється. У фойє Будинку вчителя, де стоїть домовина, у почесній варті — народні депутати, солдати роти почесної варті.

(Закінчення на 2-й стор.)

У номер

Наш «Зеніт» і в світі знаменитий

У неділю здійснено успішний запуск українською ракетою-носієм «Зеніт» вантажного макета супутника з морської платформи в акваторії Тихого океану в рамках міжнародного проекту «Морський старт». Макет спроектовано у повній відповідності з габаритними характеристиками супутника зв'язку «Галаксі 11». За-

пуск самого супутника планують здійснити влітку 1999 року.

Засновниками консорціуму «Морський старт» є американська компанія «Боїнг» (40%), російська корпорація «Енергія» (25%), норвезька «Кварнер» (20%), а також два українські підприємства — КБ «Південне» та «Південмашзавод» (15%).

Врожай-99

Великі можливості ріпаку

Сміливі корективи в структуру посівів планують внести нинішньої весни на Вінниччині. Передбачається збільшити — втричі — площі під білковою культурою.

«Економіка білка», як висловився начальник обласного управління сільськогосподарства й продовольства Микола Кучер, приховує в собі великі можливості. Якщо з гектара посіву ріпаку зібрати хоча б одну тону насіння (торік мали півтори й більше), то, навіть заплативши за його переробку на олію, господарство одержить 1,5 тисячі гривень. З кожного гектара!..

Рекомендації господарствам спеціалісти управління дали після проведення експерименту. Впродовж двох років ріпак вирощують у Тиврівському й Погребищенському районах.

○ Відключено від енергомережі 3-й блок Рівненської АЕС. Причини зупинки з'ясовують.

○ В Одесі зловмисники пограбували готельний номер відомого дресирувальника Ю. Дурова.

○ У Запоріжжі госпіталізовано з ознаками харчового отруєння 26 дітей віком до трьох років.

P.S.

П'євська обпрада поновила пілги для студентів на проїзд у транспорті

У номер

Постанова
Верховної Ради України**«Про Меморандум економічної політики України на період з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року, прийнятий Кабінетом Міністрів України та Національним банком України»**

Кабінет Міністрів України і Національний банк України прийняли разом з Міжнародним валютним фондом Меморандум економічної політики України на період з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року, чим перебрали на себе прерогативи по визначенню засад внутрішньої і зовнішньої політики, що згідно з статтею 85 Конституції України виключно належить до повноважень Верховної Ради України.

Здійснення багатьох зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом, які містяться в прийнятому Меморандумі, пов'язано з порушеннями Конституції та законів України.

Верховна Рада України постановляє:
1. Відмітити, що Кабінет Міністрів України (Пустовойтенко В. П.) і Національний банк України (Ющенко В. А.), підписавши з Міжнародним валютним фондом Меморандум економічної політики України на період з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року, перевищили свої повноваження.

2. Запропонувати Кабінету Міністрів України і Національному банку України негайно привести текст Меморандуму економічної політики України на період з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року у відповідність з діючим законодавством України.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ,
26 березня 1999 року.
№ 565-ХІV

✓ Херсон

Земля — не товар, а релігія

Саме так заявив народний депутат України Петро Довгань під час звітно-виборчої конференції Херсонської обласної організації Селянської партії України. Партія народилася в 1992 році на Херсонщині — із майже 70 тисяч її членів понад 12 тисяч налічується в області. У виступах делегатів конференції відчувалася надзвичайна стурбованість за долю українського села, всього агропромислового комплексу держави. Партійці не лише окреслили шляхи виходу сільськогосподарського виробництва з кризи, а й обговорили участь у наступних президентських виборах, можливості блокування з іншими громадсько-політичними формуваннями й структурами.

✓ Миколаїв

На зміну вугіллю й дровам

Завершено газифікацію села Кринички Миколаївського району. Відтепер мешканці понад 300 осель зможуть замінити дрова та вугілля на дешевший і екологічно чистіший вид палива. Аби це сталося за нинішніх складних фінансово-економічних умов, немалих зусиль довелось докласти багатьом — від місцевого БАТ «Криничанське» до обласної ради, які знайшли-таки кошти для завершення спорудження газопроводу. А здійснили роботи БАТ «Миколаївгазбуд», МСУ-505 та спеціалізований кооператив «Ванінвест».

✓ Вінниця

«Переключіть телевізор на шостий канал...»

Вінницька обласна державна телерадіокомпанія розпочала трансляцію передач на власному каналі. Передачі з міста над Бугом глядачі можуть дивитися на шостому (метровому) каналі. Трансляція в метровому діапазоні (16 годин на добу), за словами генерального директора компанії Михайла Каменюка, має свої переваги. Її прийом здійснюють навіть старенькі телевізори. Обласне телебачення має ще одне «вікно» з 6-годинним мовленням у дециметровому ефірі.

✓ Фотофакт

Корабелі Чорноморського суднобудівного заводу здали замовникові новий танкер «Теодорос».

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Прощання з В'ячеславом Чорновілом

(Початок на 1-й стор.).

Сльози набігають на очі жінок і чоловіків, юнаків і людей похилого віку. Тут петля перехоплює горло: бракує повітря і слів. Але люди говорять.

Почесний голова Української республіканської партії Левко Лук'яненко:

— Трагічна смерть забрала В'ячеслава Чорновіла з наших рядів. Ця людина пройшла довгий шлях боротьби з тоталітарним режимом, проти комуністичної диктатури, за незалежність України.

Я гордий з того, що ми поруч ішли довгий час. На цьому шляху він проявляв величезну енергію, винахідливість та ініціативність. Мені дуже шкода, що цей великий політик нашої сучасності досі пішов від нас. Його життя буде прикладом не для одного покоління, а для багатьох поколінь.

Голова Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та праці Євген Марчук:

— Смерть В'ячеслава Чорновіла — це не тільки його трагедія, його сім'ї. Це — не просто трагедія для близьких і рідних. Я вбачаю в цьому якийсь чи то Божий, чи то філософський знак усім тим, хто не тільки вболіває, а всім тим, хто займався будівництвом держави, боротьбою за її незалежність. Бо ця смерть настала в досить тривожний час. Це сталося тоді, коли національно-демократичні сили через нахабну агресивність лівого сектора, трохи знітилися. У повсякденщині познайомилися дрібні претензії один до одного.

Я думаю, що коли б сьогодні було оголошено загальнонаціональну жалобу, це було б адекватно тій ролі, тому внеску, який

В'ячеслав Чорновіл зробив в історію України.

Голова Української консервативної республіканської партії Степан Хмара:

— Гірка втрата для України — ця трагічна смерть людини, яка завжди була за будь-яких обставин борцем за кращу долю України.

Льотчик-космонавт Леонід Каденюк:

— Це — тяжка втрата для України. Я вважаю, прийде час і постать В'ячеслава Максимовича буде стояти, вона повинна стояти, поряд з Тарасом Шевченком.

Це — дуже яскрава зірка на нашому політичному небосхилі. Одна з найяскравіших. Я думаю, важко знайти людину, яка так любила б Україну, яка стільки зробила, щоб Україна стала вільною і незалежною державою.

Нам зараз потрібно згуртуватися і

зробити все, щоб Україна стала такою, про яку мріяв В'ячеслав Максимович.

Голова районної організації НРУ міста Миколаєва Анатолій Кравченко:

— В'ячеслав Чорновіл був прапором. І не тільки Народного руху, але всієї нашої самостійної держави. Ми повинні пронести цей прапор гордо, щоб йому не було соромно за нас.

Народний артист України Іван Гаврилюк:

— Хоч би які слова розумні промовлялися — вони не варті цієї втрати. Я далеко не песиміст, але й ця смерть на краще долю України не змінить.

Над майданом западає глибока тиша... Повітря розривають жалобні звуки мелодії. В'ячеслав Чорновіл розпочав свій останній шлях.

Володимир КОРОЛЬ
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Соціал-Демократичний союз з глибоким сумом повідомляє про трагічну смерть В'ячеслава Чорновіла.

Це був визначний діяч українського національного відродження, один із тих, хто значну частину свого життя віддав боротьбі за незалежність нашої країни. Приклад його ідейної незламності навіть під час його ув'язнення надихав сотні людей на боротьбу за свободу.

Неможливо переоцінити значення і важливість непримиренної і не поступливої позиції В'ячеслава Чорновіла під час утворення незалежної України.

Певні політичні розходження, що мали місце між В'ячеславом Чорновілом та Соціал-Демократичним Союзом, ні найменшою мірою не переносилися на ставлення до В'ячеслава Чорновіла як до особистості, до одного з найпопулярніших політичних діячів незалежної України. Ми віримо, що справа, якій присвятив своє життя В'ячеслав Чорновіл, буде гідно продовжена його послідовниками.

Соціал-Демократичний Союз висловлює глибоке співчуття сім'ї, рідним, близьким і друзям В'ячеслава Чорновіла. Пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях.

Правління
Соціал-Демократичного Союзу.

Депутатська фракція «Громада» глибоко сумує в зв'язку з трагічною загибеллю голови Народного руху України, народного депутата України Чорновіла В'ячеслава Максимовича.

Вшановуємо пам'ять видатного політика, державного діяча, патріота України.

Висловлюємо ширі співчуття родині, друзям, колегам Чорновіла В'ячеслава Максимовича, всім, хто його знав і поважав.

Український народ поніс тяжку втрату. На 62-му році в автокатастрофі загинув голова Народного руху України, народний депутат України, голова підкомітету з питань історико-культурної спадщини Комітету з питань культури і духовності Верховної Ради України В'ячеслав Максимович Чорновіл.

Син сільських учителів з Черкащини все своє свідоме життя віддав боротьбі за свободу і незалежність України. Не раз засуджений за активну та звану «антинародну агітацію і пропаганду» з 1972 по 1983 рр. відбував ув'язнення в радянських тюрмах і на заслання в Якутії. Один із організаторів Української Гельсінської спілки, голова Львівської обласної ради, а з 1992 року голова На-

родного руху України. Перебуваючи депутатом Верховної Ради України 13—14-го скликань, невідомо працює в напрямку розбудови незалежності Української держави.

Спілка офіцерів України з глибоким сумом сприйняла звістку про передчасну і трагічну смерть вірного сина України, розділяє смуток його родини і друзів.

Спілка офіцерів України запевняє український народ, що і надалі буде продовжувати справу, якій присвятив своє життя В'ячеслав Максимович.

Світла пам'ять про В'ячеслава Максимовича навіки залишиться в наших серцях.

Слава Україні і її героям!

Провід
Спілки офіцерів України.

Постійна делегація Верховної Ради України в Парламентській Асамблеї Ради Європи з глибокою скорботою сприйняла звістку про трагічну загибель члена делегації, народного депутата України, відомого громадського і політичного діяча В'ячеслава Максимовича Чорновіла.

Відаючи шану його непересічній енергії, палкому прагненню, щоб незалежна Україна зайняла достойне місце в європейській спільноті, глибоко сумуємо разом з його рідними та близькими.

Щиро висловлюємо співчуття сім'ї, рідним та всім демократичним силам України у зв'язку з трагічною загибеллю відомого державного та громадського діяча України В'ячеслава Максимовича ЧОРНОВІЛА.

Управління партії Союзу Батьківщини Литви (Партія консерваторів).
Посольство Литовської Республіки в Україні.

Наче мама побілила...

(Початок на 1-й стор.).

— То Катя-молдаванка її причепурила, — розповіли зажурені односельці, що підійшли до нас. — Минулої весни В'ячеслав Максимович дізнався, коли приїздив на проводи (він щороку навідувався на могилу батьків, сільських учителів Юліни Харитонівни та Максима Йосиповича), що доярка Катерина Болдеску, котра прибилася до нас з Молдови, не має житла. Він одразу запропонував

жінці батьківську хату. Не взяв за це ні копійки, сказав, щоб жила у ній скільки захоче... Розпорядився так, ніби відчував, що він у Вільховці востаннє...

... Вийшла з хати Катерина, чорнява жінка з натрудженими руками. Заплакала: «Я так старалася, щоб встигнути до проводів, щоб брати хату... Щоб приїхав В'ячеслав Максимович додому і здивувався: «Яка гарна хата, наче мама побілила...»

Шістдесятники в дорозі не сплять...

На Львівщині оголошено траур. Державні прапори із чорними стрічками навіюють не лише скорботу, а й світлі спомини про перші національні символи «острова свободи», що утворилися внаслідок перших демократичних виборів. В'ячеслав Чорновіл був першим головою обласної ради. Він і його соратники плекали перші паростки демократії і поширювали «салтанці» в інші регіони. Його світлій пам'яті були присвячені величезний мітинг-реквієм біля пам'ятника Тарасові Шевченку, сесії обласної і міської рад. Його іменем буде названо одну із вулиць Львова. У соборі св. Юра відбулася панахида.

Ця смерть настала в досить тривожний час

Світлої пам'яті В'ячеслава Чорновіла

Масштаб його особистості буде збільшуватися в міру того, як віддалятиметься трагічний день 26 березня... З його іменем в істориків асоціюватиметься весь період визвольних змагань в Україні другої половини ХХ століття.

Для нас, його сучасників, В'ячеслав Чорновіл — це постійно пульсуюча енергетично переповнена постать, для якої Шевченкові заповіти були такими ж природними, як є природними наші національні права на незалежну державу, незалежну політику, незалежний шлях...

Він належав до тих людей, для яких поняття руху — саме життя. Він завжди біг, поспішав, наздоганяв, ловив, організовував... Навіть сидіти, він рвався, вставав, бунтував і заперечував. Regretum mobile — старе і мудре означення — найбільше пасувало йому, такому зібраному і бурхливому. Часто міг сперечатися із самим собою, із думкою, яку щойно висловив, але вже з нею не згоден. Така відчайдушність і відданість українській ідеї упокорювала тисячі людей. Тому на різних зустрічах — у Дніпропетровську і Сумах, Дніпро-Дзержинську і Львові, Харкові і Києві — у передвибірній рухівській боротьбі його бунтівний темперамент був рідкісною з'явою і надією для згнаньблених наших сучасників —

робітників та інтелігентів, селян і військових.

Ставав центром всюди і скрізь, де з'являвся: не зауважити його було неможливо. Центром українських борінь і прагнень. Коли в чомусь був переконаний, аргументи, супротивні для нього, не існували — він їх перетирив на попіл. Тому однозначним і одноозначним було для нього ставлення: він через надмірну заповзатливість викликав супротивну хвилю навіть серед однодумців, яку доводилося самому і долати. Велика, визначна постать, відсутність якої буде позначатися дуже довго на нашому політичному обрії.

І найкращим пам'ятником для В'ячеслава Чорновіла буде об'єднання не лише рухівських лав, а й усіх національно-демократичних сил України задля майбутнього нашої держави.

Народні депутати України, члени фракції Народного руху України: Валерій АЛЬОШИН, Валерій АСАДЧЕВ, Богдан БОЙКО, Іван БОЙЧУК, Олександр ГУДИМА, Ярослав ДЖОДЖИК, Іван ДРАЧ, Євген ЖОВТЯК, Іван ЗАЄЦЬ, Роман ЗВАРИЧ, Олександр ІЩЕНКО, В'ячеслав КИРИЛЕНКО, Борис КОЖИН, Юрій КОСТЕНКО, Олександр КУЛИК, Олександр ЛАВРИНОВИЧ, Георгій МАНЧУЛЕНКО, Павло МОВЧАН, Іван ПОЛЮХОВИЧ, Євген СІГАЛ, Олександр СЛОБОДЯН, Ігор ТАРАСЮК, Ярослав ФЕДОРИН, Георгій ФІЛІПЧУК, Василь ЧЕРВОНІЙ, Володимир ЧЕРНЯК, Дмитро ЧОБИТ, Рефат ЧУБАРОВ, Віталій ШЕВЧЕНКО, Ігор ЮХНОВСЬКИЙ.

Центральний провід, секретаріат, усе членство Республіканської християнської партії приголомшені звісткою про трагічну загибель В'ячеслава Чорновіла. Він був близькою нам людиною, а для багатьох із нас — другом, побратимом і сподвижником із часів спільної боротьби за права людини, за право України бути незалежною.

Він прожив тяжке, але прекрасне життя — цілеспрямоване, героїчне, за будь-яких умов діяльне і плідне. Доля сповна відміряла йому і страждань по комуністичних концтаборах, і подвижницької праці у справі будівництва Української держави, і заслуженої слави національного лідера — голови Народного руху України.

На одному зрізі існування народу таких особистостей — одиниці. Такі виразні профілі визначають дух доби і формують дух нації. Він із тих, кого називають сумлінням нації.

Він був одержимий високою ідеєю свободи й незалежності, тому його життя стане предметом вивчення й наслідування для багатьох майбутніх поколінь, які пізнаватимуть нашу добу за діяннями найвидатніших осіб.

Ми довго відчуватимемо нестачу Чорновіла в нашому суспільстві. Це тяжка, непоправна втрата для всієї України. Але він пішов, щоб молити-

ся за Україну і там підпирати наше духовне небо.

Це було життя у найвищих вимірах, на найвищих реєстрах, і увалося воно на високій ноті. І то саме в цю тривожну годину, коли вирішується, чи вистіймо ми як самостійна нація. Його трагічна загибель повинна б отямити всіх нас, українців, насамперед лідерів і членів національно-демократичних партій, зупинити суєту політичних пристрастей, розкрити очі тим, хто опинився на мінливих розбратах.

Республіканська християнська партія закликає лідерів обох частин НРУ, ДемПУ, інших партій національно-демократичного спрямування скликати об'єднавчий з'їзд, щоб спільними зусиллями звершити справу, якій віддав життя В'ячеслав Чорновіл.

Республіканська християнська партія готова стати ініціатором такого об'єднавчого з'їзду. Наше об'єднання було б найдостойнішим пам'ятником В'ячеславу Максимовичу Чорновілу.

Голова Республіканської християнської партії
Микола ПОРОВСЬКИЙ.

26 березня 1999 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди про співпрацю держав—учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з незаконною міграцією»

Верховна Рада України постановляє:

Угоду про співпрацю держав—учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з незаконною міграцією, підписану 6 березня 1998 року у м. Москві, ратифікувати з таким застереженням до абзацу другого статті 1 цієї Угоди:

«Дотримання правил в'їзду та виїзду поширюється і на громадян Сторін».

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 497-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Нідерландів про технічне та фінансове співробітництво»

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Нідерландів про технічне та фінансове співробітництво, підписану 11 травня 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 498-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Арабської Республіки Єгипет про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно»

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Урядом України і Урядом Арабської Республіки Єгипет про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно, підписану 29 березня 1997 року в м. Каїрі, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 499-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Австрія про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно»

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Урядом України і Урядом Республіки Австрія про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно, підписану 16 жовтня 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 500-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Хорватія про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно»

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Урядом України і Урядом Республіки Хорватія про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно, підписану 10 вересня 1996 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 501-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Італійської Республіки про уникнення подвійного оподаткування доходів і капіталу та попередження податкових ухилень»

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Урядом України і Урядом Італійської Республіки про уникнення подвійного оподаткування доходів і капіталу та попередження податкових ухилень, підписану 26 лютого 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 502-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Чеської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і майно»

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Урядом України і Урядом Чеської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і майно, підписану 30 червня 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 503-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції між Урядом України та Урядом Грузії про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно»

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Урядом України і Урядом Грузії про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно, підписану 14 лютого 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 504-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію між Урядом України та Урядом Киргизької Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилень від сплати податків на доходи і капітал»

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Урядом України та Урядом Киргизької Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилень від сплати податків на доходи і капітал, підписану в м. Бішкек 16 жовтня 1997 року, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 505-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції між Кабінетом Міністрів України і Урядом Туркменістану про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи і на майно»

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Кабінетом Міністрів України і Урядом Туркменістану про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи і на майно, підписану в м. Ашгабаті 29 січня 1998 року, ратифікувати.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 506-XIV.

У номер

✓ Херсон

Край, де з хлібом та морем цілується небо

Так кажуть про Херсонську область, яка відзначила своє 55-річчя. Нині Херсонщина має найпотужнішу в Європі систему зрошення, кораблі суднобудівного заводу та тканини бавовняного комбінату, відомі далеко за межами України. Хліб, помідори, кавуни, рис — далеко не повний перелік продукції її агропромислового комплексу, без котрої неможливо уявити споживчий кошик людини. А останнім часом і зернозбиральний комбайн «Славутич» місцевого виробництва здобуває дедалі більшу популярність. На свято до Херсона прибули делегації з районів області. В обласному музично-драматичному театрі учасників урочистих зборів привітали голова облради Валерій Третяков та голова облдержадміністрації Анатолій Касьяненко.

✓ Одеса

У сітці — міна

Екіпаж прикордонного сторожового корабля «Ізмаїл» виявив у хвилях Дунаю, неподалік села Матроське, незвичний предмет химерної конфігурації. Невдовзі визначили, що то морська міна часів другої світової війни — такі виготовляли в Німеччині й за допомогою тротилів та грузил встановлювали в морях на потрібній глибині. Як «рогата смерть» через п'ять з лишком десятиліть опинилася «у вільному плаванні» в річці, залишається загадкою. Обилувавши міну рибальською сіткою, морські прикордонники відбуксували її в безпечне місце й підірвали.

✓ Донецьк

Раптова смерть на світанку

Двоє заступників начальників дільниць і один майстер-підрильник загинули внаслідок раптового викиду вугілля і газу на шахті «Комсомолец» виробничого об'єднання «Артемвугілля» (Горлівка Донецької області). Трагедія сталася у неділю о 7-й годині 10 хвилин ранку на горизонті 1070 метрів. Ще одного гірника у тяжкому стані доставлено до лікарні.

✓ Рівне

Матусям — квіти, дітям — подарунок

До 2000-го залишилося зовсім мало: якраз стільки, щоб на 1 січня народити дитину. Отож, жінки, замисліться. Дубенчанці, яка цього дня першою народить дитину, міська влада обіцяє нагороду. А поки що для такого подарунка збирають спонсорські кошти.

✓ Луганськ

Премія за борги

Заборгованість у зарплаті шахтарям — першопричина масових акцій протесту, які знову й знову завдають немалих збитків і вугільній галузі, і економіці в цілому. Та, з'ясовується, така практика тільки на руку деяким вугільним чиновникам, які і в цій ситуації, що називається, «на коні». Приміром, заступникові директора шахти «Комісарівська» ДХК «Луганськвугілля» за ... економію фонду заробітної плати нараховано премію в розмірі 320 відсотків посадового окладу. Отож цим самим навіть заохочено те, що борги в зарплаті гірникам «Комісарівської» вже вимірюються мільйонами.

✓ Фотофакт

Під час недавньої акції гірників, що проходила в Луганську, шахтарі вкотре вимагали виплатити їм зароблене.

Фото Вадима Лісного (ДІНАУ).

Злагода: ідея і реальність

Нещодавно в Києві, в палаці «Україна», відбулася подія, яка, хотілося б у це вірити, матиме широкий всеукраїнський розголос. Йдеться про форум єднання демократичних сил і створення Всеукраїнського об'єднання демократичних сил «Злагода».

Відразу скажу, що рішуче і беззастережно підтримую ідею злагоди, ініційовану Прем'єр-міністром В. Пусто-войтенком. Ми не можемо, не маємо права і далі спокійно спостерігати, як деградує наше суспільство, як роздирається ідейними, соціальними, етнічними і конфесійними суперечностями.

Кілька років тому я звертав увагу усіх нас на необхідність творення української нації. У відповідь почув звинувачення, ніби я заперечую факт існування українського народу. Звичайно, це не так. Народ у нас є і, як ми добре знаємо, не тільки український. А нації, на жаль, немає. Нації не етнічної, а політичної, іншими словами — громадянського суспільства. Це наша гірка дійсність і закрити на неї очі, а тим більше заколихувати себе заклинаннями про нашу винятковість, є непростимий гріх.

Злагода нам потрібна як повітря. Без неї немає чого й думати про подолання Україною системної кризи. Але злагода не тільки між гілками влади чи серед демократичних сил, а насамперед в українському суспільстві. Соборна злагода. Як мені здалося, в палаці «Україна» такого широкого розуміння злагоди не було. Підтвердженням цього є сама назва форуму, а це більше — витворене ним об'єднання. Воно не Всеукраїнське об'єднання «Злагода», що здавалося природним і логічним, а лише об'єднання демократичних сил. Щось на кшталт закритого акціонерного товариства. А як бути із силами «недемократичними»? Хіба з ними не потрібно шукати злагоди? На жаль, ні в за-

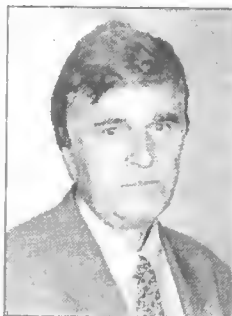
лі, ні тим більше в розкішній президії форуму представників цих сил я не побачив.

Злагода є категорією не так соціально-політичною, як моральною. Як на мене, то моральною насамперед. Для її досягнення одних закликів і навіть таких добре організованих зібрань недостатньо. Потрібна реальна платформа злагоди. Адже цілком зрозуміло, що переважна більшість наших співвітчизників, які місяцями не одержують свої мізерні зарплати, пенсії і стипендії, не можуть бути соціальними партнерами влади (в усіх її виявах), так само як і економічної еліти, що швидко і казково розбагатіла. Значною мірою завдяки тій самій владі. Важко уявити злагоду між голодними шахтарями і «новими українцями», упакованими в «мерседеси» і «вольво».

Пошук моральної платформи злагоди знову повертає нас до питання про національну ідею. Наша біда не в тому, що вона не спрацювала, а в тому, що в нас її просто не було. Як немає й досі. Ми не змогли визначитися із загальнонаціональним пріоритетом розвитку, котрий консолідував би всі категорії українського суспільства.

Певний час у нас успішно експлуатувалася ідея розбудови незалежної держави. Все інше, як запевняли наші керманичі, було другорядним і могло почекати. Людей просили потерпіти рік-другий, доки станемо на міцні державні ноги, а далі вже й заходимося дбати про економіку, освіту, науку, культуру, нарешті, про людину. Минуло майже вісім років, а від обіцяного добробуту народ ще далі, ніж був у 1991 році.

На форумі злагоди я сподівався почути ґрунтовний аналіз наших невдач, вибачення перед терплячим ук-

раїнським народом за його жебрацьке життя, а також за певнення, що відтепер усі гілки влади уважатимуть головним своїм завданням піклування про добробут людей. Мої сподівання справдилися лише частково.

Президент Л. Кучма в своєму змістовному й емоційному виступі знову основний акцент зробив на тезі все тієї самої розбудови держави: «Або ми витворимо державу, або втратимо цей останній шанс». Отже, якщо держава ще й досі не «витворена» (з чисті тільки вини?), то хіба можна нам говорити про якісь там зарплати та пенсії. Давайте творити державу. Це — головне. І саме це, треба думати, має бути основою нашої злагоди. А те, що під час такого «творення» ми вже втратили понад 2 млн. людей, це — не біда. Україна знала і гірші часи.

Не більше порадував співвітчизників і Прем'єр-міністр В. Пустовойтенко. Весь пафос його виступу, як зрозумів його я, звівся до високої атестації програми «Україна-2010». Хотілося б вірити, що її реалізація справді витягне Україну з глибокої прірви. Але не може не погодитися із думкою одного із учасників форуму, що «наше щастя знову десь там за горизонтом». Довгострокові програми мають ту особливість, що складають їх одні, а виконують (частіше не виконують) інші. Значно складніше і відповідальніше створити програму на два-три роки і в ній закласти реальні зрушення на краще. Та і що це, скажіть будь ласка, за програма, яка ошчасливить у 2010 році вже навіть і не 50 млн. людей, яких ми маємо сьогодні, а лише 47 млн.?

Йдучи на форум, я думав, що Президент і Прем'єр-міністр відмежуються від рішення Конституційного суду, котрий скасував тимчасову

заборону Верховною Радою підвищення цін на комунальні послуги, енергоносії і проїзд у громадському транспорті до цілковитого відшкодування заборгованості у зарплатах, пенсіях тощо. Який це був би виграваний крок з позиції злагоди! І як добре він був би сприйнятий нашим народом. На жаль, цього не сталося. Навпаки, Прем'єр-міністр звернувся до Президента з проханням накласти вето і на новий закон Верховної Ради про зупинення підвищення цін на комунальні послуги.

Шановний Валерію Павловичу, я щиро зичу вам, як і Президенту, успіхів у вашій нелегкій роботі, але не можу збагнути, як ви, ініціюючи ідею злагоди, тут-таки її руйнуєте. Адже не можете ви не розуміти, що такі рішення Конституційного суду є по суті своєю провокацією і загрожують Україні соціальними потрясіннями. Про яку злагоду в суспільстві можна вести мову, коли люди вже обговорюють загрозу їх виселення із квартир за несплату квартплати впродовж шести місяців. Неважко й справді ці копійки такі важливі для бюджету держави, що їх треба стягувати з людей навіть ціною соціального миру?

Цілком поділяю позицію І. Драча, заявлену ним з трибуни форуму. Його, як завжди, образний аналіз ситуації в країні справді вражає. Це наша національна ганьба, що в своїй суверенній державі український народ змушений жити на три «К» — картопля, капуста, квасоля.

Давайте, нарешті, перепочинемо від «розбудови держави» і звернемо увагу на нещасний народ. Його добробут, гідне людини життя мають стати головним національним пріоритетом. Йому і мають підпорядковуватися всі економічні і соціальні перетворення. Будуть заможні і щасливі люди в Україні, буде і злагода між ними.

Петро ТОЛОЧКО,
народний депутат України.

Грубий помел, або Тлумач на замовлення

Призначені тлумачення для читачів двох категорій: вузької — для тих, хто передачі робить, і широкої — для тих, хто їх дивиться.

Неодмінно треба читати тлумачення телевізійникам. Бо передачу вони можуть зробити правильно, а можуть і збочити. Надати неправильний курс думкам. А куди і як необхідно їхнім думкам прямувати — це точно знає тлумач. Отож, колеги, учіться, поки живі тлумачі. Не схибте.

Та ще корисніше читати тлумачення телеглядачам. Адже громадянин, який у години дозвілля дивиться телевізор, може навіть правильну передачу зрозуміти неправильно. Тобто не так, як її розуміє тлумач. А тлумач — то така спеціальна людина, яка достеменно знає не тільки, як телепередачу правильно зробити, але і як неправильно передачу правильно зрозуміти.

Пані тлумач однієї дуже прогресивної київської газети в останньому сеансі промишляння мізків телевізійникам і телеглядачам на шпальтах свого видання висловила вельми мудру й непохибну думку: помилилася Верховна Рада, коли вирішила створити власну телестудію для об'єктивного інформування громадян про дійсність законодавчого органу.

Очевидно, коментаторка дотримується думки, що об'єктивних і неупереджених інформаторів у нашому телепросторі й без того достатньо. Але якщо пані тлумач професійно стежить за тим інформуванням, то не може не помітити, що вся їхня об'єктивність і неупередженість часто-густо зводиться до щедрого поливання брудом Верховної Ради та нав'язування громадності прямої, як глобля, думки: законодавчий орган — інституція недолюга і навіть зайва. От без нього, цього органу, мовляв, жили б краще. Не заважав би виконувати владі дбати про народ, не відбирав би в неї вкрай необхідних для такого піклування повноважень. З опусу випливає, що пані тлумач цілком солідарна з такою позицією.

А що як, попри таку «об'єктивну» опінію тлумачів, парламентська телестудія візьме та й видасть інформацію без «технічно необхідних» купюр і «об'єктивних» коментарів. Отже, безапеляційно заявляє прозорлива пані тлумач, у депутатів єдина мета: уславити самих себе, а заодно поповнити домашні відеотеки власними портретами з серії «Сам собі режисер». Очевидно, мірка, яка підходить для самої себе, видається підходящою й до людей трохи іншого масштабу.

Принцигідно тлумач роз'яснила глядачам-тугодумам і текст та підтекст теленарису про Голову Верховної Ради України, що показували на двох телеканалах 7 березня. Розкрила очі тим, хто міг ту передачу «не так» зрозуміти. Переказувати аргументи і факти, якими оперувала авторка, не зовсім зручно з етичних міркувань. Оскільки аргументація звелася переважно до вживання лайливих епітетів. У стилі того самого «соцреалізму», який вона сама і ганить: не розкриваючи змісту, міцними слівцями вгатити в голову читача сталевий цвях несприйняття і авторів, і дійових осіб рецензованого твору.

З цього випливає, що авторка ну дуже гнівається на спікера. Але чому гнівається — зрозуміти непростіше. Та й не треба розуміти. Для чого? Треба просто вірити, що спікер «не те говорить і не те робить». На слово вірити. А оскільки спершу було «викривальне» слово тлумача, то потім нехай спікер каже й робить що завгодно — довіряти йому не слід, бо вже було слово,

Деякі окремо взяті українські газетярі досконало оволоділи спеціальністю тлумачів телевізійних передач

якому читач мав повірити. Слово тлумача.

Тлумач намагається виставити авторитетного в країні політичного діяча таким собі монстром, породженням учорашнього дня. Докази? Аніяких. Байдуже, що О. Ткаченко казав більше про майбутнє, про своє бачення шляхів виведення країни з нинішньої кризи. Цю обставину тлумач благополучно обминає. Головне — не збігається його погляди з поглядами тлумача. Відтак — вони неправильні. І не має значення, що в суспільстві є багато прихильників, однодумців Голови Верховної Ради, і серед простих людей, і серед провідних політиків. А якщо так, то, мабуть, наша дійсність дає підставу для появи таких умонастроїв. І тоді з ними слід рахуватися. А якщо вважаєш їх хибними — полемізуй, вдоводь власну правоту. На те, зрештою, й існують газети й телевізії.

Однак дискусії з тлумачів такого штибу справа чи то обтяжлива, чи то непосильна. Значно простіше й доступніше для них — вдавати фразою, і чим брутальніша й істеричніша та фраза, тим, вважають вони, переконливіша. Як з іншої нагоди твердить пані тлумач, «безпрограшна гра слів» приваблює «ризиковану гри значень». Отож не гребують навіть прямими образами, прагненнями принизити державного діяча. Як тут не згадати загальновідому байку...

Авторка вельми стурбована провінційністю й неінтелігентністю українського телебачення, «грубим помелом» більшості його передач. А звідки візьметься «дрібний помел», коли в навчителі телевізійників і телеглядачів пнуться тлумачі, в опусах яких інтелігентність і не ночувала, а за головний аргумент править вульгарна брутальність?

Юрій ГАЙДАЙ.

Давайте, нарешті, перепочинемо від «розбудови держави»

Співдружність України, Росії та Білорусі юридично ніхто не скасовував

Як відомо, 8 грудня 1991 року в Мінську главами Республіки Білорусь, Російської Федерації та України було підписано Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав, більше відомо в народі як «Біловезька угода».

Уже 20 грудня названу угоду було ратифіковано парламентами України та Білорусі, а 12 грудня — парламентом Росії, що означало утворення Співдружності трьох слов'янських держав на просторі колишнього Союзу РСР. Україна ратифікувала Угоду із застереженнями, головний зміст яких зводився до того, що співпраця держав Співдружності реалізується на рівноправній основі через її координаційні інститути, які, в свою чергу, «створюються на паритетній основі та їхні рекомендації приймаються консенсусом».

20 грудня того самого року парламент України у своїй заяві дає офіційне тлумачення Мінської (Біловезької) угоди, де висуває низку обмежень розв'язку Співдружності: відкидає його перетворення на державне утворення зі своїми органами влади та управління, заперечує за ним статус суб'єкта міжнародного права, встановлює, що координаційні інститути в рамках Співдружності не можуть мати владний характер, а їхні рішення є для України рекомендаційними. Разом з тим у цій заяві визнано, що «згідно з положеннями Віденської конвенції про право міжнародних договорів, з моменту ратифікації Угоди прийнятими для України положеннями Угоди, підписаної Президентом України, до яких не зроблено застережень, а також застереження до Угоди, прийняті Верховною Радою України». Отже, визнання України засновником Співдружності трьох слов'янських держав стало нормою українського законодавства вже 10 грудня 1991 року, що додатково було підтверджено парламентом 20 дня.

Завидна швидкість з прийняттям заяви

Микола КИРИЧЕНКО

Ігор ПИЛЯЄВ

пояснюється в її тексті знову-таки тим, що «має місце неоднозначне тлумачення окремих положень угоди, і загальної її спрямованості офіційними колами сторін, які її уклали». Йшлося прямо про призначення Угоди як основи для створення нової союзної держави. Ось чому «націонал-патріоти», які захопили тоді контроль над Верховною Радою, негайно кинулися гасити наявний у Мінській угоді, навіть проти волі її авторів, потенціал інтеграції. Адже результати загальносоюзного референдуму 17 березня 1991 року, що підтвердили волю наших народів жити разом, нависали над «біловезькими зубрами» як дамоклів меч, геть-чисто знехтувати ними в тексті Угоди вони не наважилися.

А наступного дня після прийняття Верховною Радою вищезазначеної заяви, 21 грудня 1991 року, в Алма-Аті глави 11 держав — колишніх республік СРСР (крім країн Балтії і Грузії, яка приєдналася до Співдружності пізніше) укладають Протокол до Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 року, що ним декларується утворення СНД уже в складі 11 держав-засновників. При цьому Протокол чітко встановлює, що «Угода про створення Співдружності Незалежних Держав набуває чинності для кожної з Високих Договірних Сторін з моменту її ратифікації», а Цей Протокол є складовою частиною Угоди про створення Співдружності Не-

залежних Держав», а отже, також підлягає ратифікації. І отут відбулося найцікавіше: з причин, про які можна лише здогадуватися, алма-атинський протокол так і не було подано на ратифікацію Верховній Раді, тобто для України не набрав чинності. А отже, ні засновником, ні членом розширеної СНД у суворому юридичному розумінні Україна так і не стала.

З міжнародно-правової точки зору цей факт підтверджує стаття 7 прийнятого згодом (22 січня 1993 року) Статуту Співдружності Незалежних Держав, яка встановлює, що «державами-засновниками Співдружності є держави, які підписали й ратифікували Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 року і Протокол до цієї Угоди від 21 грудня 1991 року на момент прийняття цього Статуту», а державами — членами Співдружності є «ті держави-засновники, які беруть на себе зобов'язання за цим Статутом протягом одного року після його прийняття Радою глав держав», або «держава, яка поділяє цілі та принципи Співдружності і бере на себе зобов'язання, що містяться в цьому Статуті, шляхом приєднання до нього за згодою всіх держав-членів».

Україна, як відомо, Статут СНД не підписала. Отож сьогодні Україна лише бере участь у роботі низки органів СНД, є учасницею низки угод у рамках «великої» Співдружності, не маючи ні статусу її засновника, ні статусу члена.

Проте нині очевидно, що процес реінтеграції на терені колишнього СРСР може розвиватися за двома основними напрямками: через зміцнення наявних структур СНД і шляхом розширення інтеграційного ядра Співдружності — Союзу Білорусі та Росії, який уже сьогодні набуває рис конфедерації.

Для зміцнення статусу повноправного члена СНД Україні необхідно розв'язати кілька правових проблем: 1/ приєднатися до Статуту СНД від 22 січня 1993 р., на що потрібна буде згода всіх держав —

членів Співдружності; 2/ приєднатися до Угоди про створення Економічного союзу країн СНД від 24 вересня 1993 р., що набула чинності вже для 11 держав-учасниць СНД (усіх, окрім України), а також до Угоди про статус Економічного суду СНД від 6 червня 1992 р.; 3/ підписати й ратифікувати Мінську конвенцію про Міжпарламентську Асамблею держав — учасниць СНД від 26 травня 1995 р. Це дало б змогу долучити до участі в розв'язку Співдружності всі гілки державної влади України, створити умови для реальної економічної, а отже, й політичної інтеграції (50-річна еволюція Євросоюзу від прагматичного об'єднання вугілля та металу до стійкої конфедерації із спільним парламентом, спільною зовнішньою, оборонною та економічною політикою і єдиною валютою — переконливий того доказ). Але очевидно, що головна умова для цього — узгоджена політична воля суверенних держав.

З другого боку, Україна вже має статус держави — засновника Співдружності трьох слов'янських держав — спадкоємців Київської Русі, з народами, братими за духом, кров'ю і традиціями, переплетеними тісними вузами господарського та культурного спілкування.

Мало того, в разі здавлювання нинішнім парламентом України Заяви Верховної Ради України від 20 грудня 1991 року (а для цього достатньо простої більшості голосів) Україна автоматично опиняється, по суті, в союзі трьох слов'янських держав з вираженими ознаками конфедерації.

Як бачимо, до союзу України, Росії та Білорусі, про перспективи якого так багато говорять останнім часом, нам усього-на-всього півкроку. Принаймні юридично...

Микола КИРИЧЕНКО, голова підкомітету з питань співробітництва з країнами СНД Комітету Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД;

Ігор ПИЛЯЄВ, політолог.

Не допустити фальсифікацій

23 березня 1996 року Верховна Рада України ухвалила доповнення і зміни до Закону Української РСР «Про освіту». Безперечно, це значно поліпшило законодавчий акт. Закон дає чітке визначення фінансово-господарчої діяльності освітніх закладів, державні стандарти освіти, конкретизує розділи «Система освіти», «Учасники навчально-виховного процесу» і, що особливо важливо, — розв'язує здобуття освіти соціальних гарантій педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників освіти. Одне слово, закон спрямовано на захист тих, хто навчає і навчається.

Але горе Україні не в нестачі законів, а в їх невиконанні. І приклад того — органи виконавчої влади, чиновники найвищої масштбу. Як розцінювати багаторічне ігнорування урядом України ст. 61 закону «Про освіту», де передбачено виділення у держбюджеті не менш як 10% національного доходу на освіту? Останні 8 років видатки на систему освіти скорочуються. Темпи скорочення майже втричі вищі, ніж темпи скорочення ВВП і фактичних обсягів держбюджету. Ситуація в галузі на межі катастрофи.

Фракція Компартії України у Верховній Раді послідовно і принципово виступає проти скорочення видатків на освіту. Під час обговорення держбюджету на поточний рік фракція категорично виступила проти скорочення на 300,6 млн. грн. видатків на освіту порівняно з 1998 роком. Комуністи зажадали від уряду нарешті приступити до виконання ст. 57 закону «Про освіту». Нагадаємо, два роки уряд безпідставно відмовляється фінансувати надбавки до плати за вислугу років, понад рік не фінансує виплати допомоги на оздоровлення працівникам освіти. Відповідь одна: «У державі немає коштів!» Такі пояснення не витримують критики. Адже на те він і уряд, щоб дотримуватися законів, у тому числі і з на-

повнення доходної частини бюджету. До того ж нсодноразово урядові вказували на реальні джерела одержання додаткових коштів. Та ці пропозиції ігнорують. Нам нічого не залишалося, як вимагати, вже в сесійній залі, виділення додаткових коштів для фінансування, хоча б часткового, ст. 57 закону «Про освіту».

До такого рішення нас підштовхнуло реальне становище. Унаслідок так званого «реформування», «оптимізації» руйнується цілісна система, яка забезпечувала ще вчора право громадян на безплатну освіту. Наша система освіти здатна деякий час жити на ентузіазмі, але не здатна вижити. Уже дев'ятий рік триває велике протистояння між режимом, який кинув країну в провалля, та прогресивною частиною населення. Та й як не протестувати проти того, що закриваються навчальні заклади, скорочується кількість класів, приміщення за безцінь віддаються комерсантам, не вистачає навчальних посібників, обладнання, матеріальна і навчально-лабораторна база не відповідає елементарним вимогам?

Як можна сподіватися, що вчитель не кине школу, коли зарплата педагогів у загальноосвітніх школах, вузах 1—2 рівнів акредитації, ПТУ в середньому становить 135 гривень, науково-

Людмила ПАСЕЧНА

Євген КРАСНЯКОВ

педагогічних працівників — 230 гривень на місяць? Водночас середня зарплата у промисловості — 284 гривні, в сільському господарстві — 176 гривень. До того ж гроші не платять місяцями, є навчальні заклади, де заборгованість — 23 місяці. Чи не досагнення для Книги рекордів Гіннеса?

Під час обговорення проекту держбюджету 31 грудня 1998 р. депутати-комуністи наполягли на голосуванні додатково 500 млн. грн. на реалізацію ст. 57 закону «Про освіту». Підкреслюємо, що цю суму спрямовано саме на реалізацію ст. 57, що підтверджує стенограма засідання. Та де там.

11 січня 1999 року на ім'я Голови ВР надійшов лист Прем'єр-міністра, де стверджується, що сума в 500 млн. грн. спрямовується не на реалізацію ст. 57 закону «Про освіту», а на потреби освіти в цілому. У листі сказано: «В стенограмі не визначено, що даний обсяг асигнувань слід розділити між місцевими бюджетами на виконання ст. 57 Закону України «Про освіту»! Таким чином, проігноровано рішення сесії ВР, грубо порушено Регламент ВР. Переконані, що ст. 4 закону про державний бюджет не було б ухвалено в цілому, якби раніше не було проголосовано нашу настанову про виділення коштів на ре-

лізацію ст. 57 закону «Про освіту».

Комітет ВР з питань науки і освіти протягом останнього часу двічі виносив на своє засідання питання про фінансування освіти та виконання ст. 57 закону «Про освіту» з запрошенням представників Міністерства освіти, Мінфіну, Мінекономіки, адміністрації Президента, Верховного суду України, ЦК профспілки працівників освіти.

Представники Кабміну наполягали на одному: сьогодні неможливо виконати ні постанову ВР «Про порядок введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про освіту» від 23.03.1996 р., ні тим паче закон про бюджет на 1999 рік з даного питання. Наполегливо доводилося, що в стенограмі про це конкретно нічого не сказано.

Члени комітету із фракцій комуністів, соціалістів, ПСПУ (П. Цибенко, Л. Пасечна, Є. Красняков, С. Дорогунцов, О. Грачов, С. Ніколаєнко, І. Малолітко) спільно з першим заступником голови ЦК профспілки працівників освіти Г. Піддубною були однієї думки: скасувати рішення ВР може лише сесія, і ніхто інший.

Розмова закінчилася прийняттям рішення комітету. Кабмінові рекомендовано прискорити виконання ст. 57, спрямувавши на це 500 млн. грн., а також створити робочу групу відповідальних працівників міністерств та відомств із залученням представників навчальних закладів і профспілок, з вивчення питань фінансування галузі і безумовного виконання ст. 57, про що поінформувати комітет не пізніше як 24.02.1999 року.

А наступним рішенням комі-

«Тиск сили буває сильнішим від тиску закону та совісті» (Сучасна народна мудрість)

тету ми конкретно рекомендували Кабмінові спрямувати 500 млн. грн., передбачених для додаткового фінансування освіти, на виконання ст. 57 та їх цільове використання: 341,2 млн. грн. для закладів освіти, які фінансуються з місцевих бюджетів, а 158,8 млн. грн. — на заклади, які фінансуються з держбюджету. Тим паче що саме такий розподіл цих коштів було визначено Комітетом з науки і освіти за погодженням із бюджетним комітетом ВР (підтверджено їхнім листом № 06-9/6-46 від 05.02.1999 г. на ім'я Голови ВР і нашого комітету).

Міністерство фінансів зобов'язало терміново дати роз'яснення місцевим органам влади про порядок використання субвенцій республіканському бюджетові АРК, обласним і міським (Києву та Севастополю) бюджетам на освіту, які затверджено ст. 7 закону про держбюджет на 1999 рік.

Правильність рішення більшості членів комітету підтверджує і те, що вчителі почали масово звертатися з позовами в суди щодо доплат за вислугу років. Більше двох тисяч освітян Одеської області виграли процеси. В самій Одесі у Жовтневому районі доплати за вислугу років отримали 526 чоловік, Київському району — 450 чоловік, Малинівському — 194. У Херсонській області позитивне рішення суди винесли щодо 200 педагогів, у Донецькій області — 234. І цей список можна продовжити.

Постає питання: з ким же радився уряд, приймаючи своє рішення?

Людмила ПАСЕЧНА, Євген КРАСНЯКОВ, народні депутати України, члени Комітету Верховної Ради з питань науки та освіти.

У номер

✓ Київ

Молоді науковці на зламі тисячоліть

Ми стоїмо на порозі третього тисячоліття — епохи інформатизації та нових наукоємних технологій. Тому нині гостро стоїть питання: як створити сприятливі умови для найталановитіших науковців? Аби підвищити творчу активність молоді Міносвіти України, Національною академією наук України, Академією педагогічних наук, Академією медичних наук, Аграрною академією, Київським університетом ім. Тараса Шевченка, Державним комітетом у справах сім'ї та молоді, Українським національним комітетом молодіжних організацій, науковою секцією Асоціації профспілкових організацій студентів України та редакцією науково-популярного журналу «Пульсар» проводиться конкурс на кращу наукову розробку чи проект серед студентів, аспірантів та молодих учасників з таких напрямів: природничий, гуманітарний, технічний, фінансово-економічний, кібернетико-математичний, екологічний, соціальний, медичний.

Конкурс проводиться у двох номінаціях: «Фундаментальна робота», «Прикладна робота». Подавати роботи можна до 10 вересня н.р. З кожного напрямку виділяється 6 призових місць. Додаткову інформацію можна отримати за телефонами: 221-31-01; 221-31-06; 221-31-03 та на сторінках журналу «Пульсар».

✓ Тернопіль

Прикуті до ліжка стануть на ноги

Дві операції з трансплантації кульшових суглобів проведено вперше на базі третьої міської лікарні. Інваліди, які були практично прикуті до ліжка, зможуть стати на ноги. У світі такі операції з ендопротезування проводять більш як 20 років. Вони непрості. За кордоном коштують 10 тисяч доларів. Проте в Україні пацієнтам слід закупити тільки ендопротез вартістю близько 800—900 доларів США. Для перших двох операцій було зібрано спонсорські кошти.

✓ Сімферополь

Крадений букет останніх квітів

У Криму підсумували результати операції «Першоквіт». Затримано 132 порушники природоохоронного законодавства, вилучено більш як 30 тисяч букетів квітів — цикламена Кузнецова, проліска складчаста та інших вимираючих першоквітів. Збиток державі становить понад 3 млн. гривень. Акція одночасно проходила в Україні й Росії. За даними російських екологів, лише в Москві затримано 70 торговців квітами, вилучено 13 тис. букетів, кожен з яких на просторах нашої північної сусідки продавали щонайменше по два долари. На україно-російській митниці конфісковано 8 тис. букетів.

✓ Київ

Пенсіонерам — пенсії та власну партію

Днями у Пущі-Водиці відбувся перший установчий з'їзд Партії пенсіонерів України. Поки що не зареєстрована у Мін'юсті добровільна політична організація має на меті захищати інтереси не лише пенсіонерів, яких в Україні близько 14 мільйонів, а й ветеранів, інвалідів та інших соціально незахищених громадян держави. Членом ППУ може бути будь-який громадянин України, котрому виповнилося 18 років. Делегати з'їзду, що прибули з різних регіонів держави, прийняли статут і затвердили керівний склад партії. Головою оргбіюро ППУ одностайно обрано Івана Куньова, народного депутата, заступника голови Комітету ВР у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Темні сторони світлих нафтопродуктів

Олексія Марченка, народно-го депутата по Черкаському виборчому округу № 201, не часто побачили на трибуні Верховної Ради. І раптом заява, що привернула увагу всього загалу. Питання включається в порядок денний сесії практично без заперечень. Хоча багато хто дивувався, чого б це депутат з провінційного мажоритарного округу, який ніколи не мав відношення до бізнесових структур, тим більше паливного комплексу, так зацікавився створенням акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт». Отож на запитання нашого кореспондента відповідає Олексій МАРЧЕНКО.

— Олексію Андрійовичу, то все-таки, чому у вас виникли сумніви щодо доцільності створення цього холдингу?

— Перш за все хочу зазначити, що я не представляю інтереси жодної кланово-корпоративної групи, що пов'язані з паливним комплексом. Вперше я порушив цю проблему в травні минулого року, коли на прийом до мене прийшли виборці, працівники нафтобаз, яка розташована на території Черкаського району. З їх розповіді я зрозумів, що в цій сфері склався правовий безлад, коли амбіції, інтереси високопоставлених чиновників важать більше, ніж закон. Але давайте про все по порядку.

Ще у 1995 році Анти-монопольний комітет прийняв постанову про доцільність реорганізації у процесі приватизації монопольного утворення «Черкаси нафтопродукт», яке контролювало понад 90 відсотків ринку нафтопродуктів в області. На виконання цієї постанови зі складу фірми передбачалося відокремлення семи структурних підрозділів, один з яких Черкаська нафтобаза. Комісія з питань демонополізації економіки при Кабінеті міністрів погодила план приватизації. Здійснено всі необхідні у таких випадках процедури. Звичайно, не все було просто. Адже і в сім'ї, коли розлучаються, виникають майнові суперечки. А тут з-під управлінської надбудови хоче вирватися ціле підприємство... Але закон є закон і арбітражний суд розставив все по своїх місцях...

Так само зі скрипом проходив цей процес і в інших підрозділах, але Черкаська нафтобаза встигла першою пройти цей шлях. І вчасно. Бо вже буквально наступного дня після реєстрації відкритого акціонерного товариства «Черкаська нафтобаза» до регіонального відділення Фонду державного майна представники «Укрнафтопродукту» привезли ксерокопію доручення тодішнього прем'єра П. Лазаренка про припинення реструктуризації фірми і, як наслідок, приватизації. Тобто у Києві зрозуміли, що провінційний «нахаб» не вдається утримати і в хід пустили «важку артилерію». Звичайно, резолюція часто подібна до покійника

— Її виносять і забувають. Але не в даному випадку. Щоб подолати цю перепону, потрібна була аж постановою наглядової ради Вищого арбітражного суду. Це сталося 6 січня, а 30 січня було прийнято постанову Кабміну «Про створення акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт».

— Куди автоматично занесли і Черкаську нафтобазу?

— Зрозуміло. Та це й не дивує. Адже ініціатором незаконних дій щодо нафтобаз було керівництво об'єднання «Укрнафтопродукт», правонаступником якого стала холдингова компанія. Така зацікавленість компанії пояснюється тим, що за цією постановою до статутного фонду вказаної компанії передається контрольний пакет акцій нафтобаз. Володіння пакетом передбачає повний контроль над ринком нафтопродуктів в регіоні. Але справа не тільки в Черкаській нафтобазі. Вона — просто один з багатьох прикладів. Відстоюючи інтереси своїх виборців і в цілому держави, після детального аналізу постанови, зустрічей з фахівцями я дійшов висновку, що сама постанову Кабміну суперечить і Конституції України, і чинному законодавству.

— Ви звертали на це увагу Прем'єр-міністра?

— Неодноразово. Але на всі звернення у відповідні інстанції отримували лише формальні відписки. І лише Генеральна прокуратура України, об'єктивно розглянувши моє депутатське звернення, внесла протест на постанову. Але і цього разу, мабуть, під тиском відомих сил, замість приведення постанови до норм чинного законодавства Кабінет міністрів відбувся відхиленням протесту без відповідної достатньої аргументації. Надто вже хочеться ідеологам створення холдингу покориюватися державним майном заради власних інтересів.

— А що це насторожує вас у цій постанові?

— Внаслідок утворення холдингової компанії незаконно відчужуються об'єкти державної власності на користь неналежного суб'єкта приватизації, без забезпечення будь-яких гарантій його збереження та можливості повернення. До того ж громадян України позбавляють права, гарантованого

законодавством, на використання своїх приватизаційних майнових сертифікатів у зв'язку з примусовою передачею пакетів акцій у власність недержавній юридичній особі.

— Невже чиновники, які готували постанову, не аналізували статут компанії?

— Можливо, тут слід говорити про професійну некомпетентність або про їх упередженість. Зупинимося лише на кількох моментах. Замість об'єктів державної власності, переданих до активів компанії, держава отримує право власності на 51 відсоток акцій компанії. Цей пакет дає їй право на участь в управлінні шляхом голосування своїм пакетом акцій на загальних зборах акціонерів, а також представництво в спостережній раді компанії, але не забезпечує можливості реалізувати право на перегляд доцільності подальшого існування компанії, як це передбачено пунктом 16 Державної програми приватизації.

Крім того, компанія, керуючись положеннями свого статуту та чинним законодавством, має всі можливості на цілком законних засадах, поступово зменшуючи питому вагу державного пакета акцій в своєму статутному фонді, усунути державу від впливу на прийняття рішень. Так статутний фонд компанії може бути збільшений за рахунок додаткового випуску акцій та за рахунок обміну облігацій на акції. Таке рішення приймається спостережною радою простою більшістю голосів, тоді як статтею 41 Закону України «Про господарські товариства» питання про зміну до статуту винятково у компетенції загальних зборів акціонерів. Приймаються 3/4 голосів і не можуть бути передані іншим органам управління. Отже держава позбавлена можливості впливати на прийняття рішень з даного питання.

Неважко простежити, що в результаті обміну облігацій на акції акціонери, в тому числі й держава, відповідно до ст. 10 Закону України «Про цінні папери та фондову біржу» втрачають право на участь в управлінні і на отримання дивідендів. Може бути відшкодована лише номінальна вартість облігацій.

У разі додаткового випуску акцій держава, зважаючи на постійний дефіцит бюджету та на відсутність в чинному законодавстві механізму придбання державою акцій додаткової емісії, не зможе купувати їх. В результаті питома вага державного пакета поступово зменшуватиметься.

Ніяких умов щодо забезпечення збереження контрольного пакета акцій у державній власності ні в постанові, ні в статуті не передбачено.

— А якщо холдинг збанкрутує? Враховуючи, що він уже нині має понад 60 мільйонів боргу, то державне майно швидше перейде

Хто контролюватиме ринок нафтопродуктів?

до нового власника практично за безцінь.

— Безумовно. Положення статуту компанії передбачає також і цю можливість. Зокрема, зазначено, що акціонери, тому числі й держава, відповідають за зобов'язаннями у межах належного їй майна; в той само час зазначено, що майно компанії складається з основних засобів, обігових коштів, часток пакетів акцій дочірніх та інших підприємств компанії, а також фінансових та інших активів, які відображені в балансі компанії. Коли ети до уваги, що згідно постанови Кабміну до активів компанії включається передане їй в користування державне майно, яке не підлягає приватизації, то за певних обставин держава втрачає його за зобов'язаннями компанії.

Жодних обмежень щодо розпорядження майном та умов, на яких це майно передається компанії в користування, ні в постанові, ні в статуті не обумовлено.

Викликає також подив щедрість засновника, який за користування своїм майном не визначає ніякої компенсації. Адже не зайвим були б, в рахунок оплати за користування державним майном, на ходження до бюджету додаткових платежів від результатів діяльності компанії — недержавного підприємства досить прибуткової галузі.

— Виходить, що ті сили, які стоять за прийнятою постановою, вам активно протидіють?

— Навіть дуже активно. Зазначу, що з моменту створення ВАТ «Черкаська нафтобаза» перевірки різних рівнів стали постійною нормою підприємства, проте бажаного результату для ініціаторів цих перевірок вони не дали. Не підтвердила звинувачень у грубому порушенні чинного законодавства та приховуванні майна і остання комісія, яка складалася з представників Держкомнафтогазпрому, Антимонопольного комітету України, Мін'юсту, Головкин, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, органів приватизації та представників холдингу.

— Ваш прогноз щодо результатів розгляду вашого проекту постанови з цього питання.

— Впевнений, депутати при його розгляді будуть виходити насамперед з інтересів держави і виконують свій конституційний обов'язок щодо їх відстоювання. І не допустять підміни прозорих приватизаційних процесів практикою роздачі корпоративних прав держави «придворним» бізнесовим структурам. Першим кроком до цього є рішення Комітету Верховної Ради з питань промислової політики, який підтримував мою позицію.

Вів розмову Сергій ІВАНІВ.

ДИВІТЬСЯ НА СЕЛО!

Або кілька фактів і думок
про те, що робить,
чим переймається
народний депутат

Мені здається, що серед тих, хто того дня зібрався в Міжнародному центрі культури та мистецтв профспілок України в Києві, не було людини, яка не хотіла б із вдячністю потиснути йому руку.

Кому? Про кого йдеться? Про голову оргкомітету акції, про яку моя розповідь, народного депутата України, голову біржового комітету Української аграрної біржі Богдана ГУБСЬКОГО.

А хто був зворушений зустріччю з ним, з берснським Києвом, з відомими політиками й представниками влади? Селяни, посланці знаних в Україні династій, що беруть традиції хліборобства і примножують їх новими, свято сповідуючи ту істину, що земля — то найбільший наш скарб, що працювати на ній почесно, що робота ця вічна й одвічна, тож і дітей своїх виховують у повазі й шані до неї.

Треба було бачити поряд із матерями, батьками юні обличчя студентів Національного аграрного університету, щоб відчувати цей зв'язок поколінь — безперервний, непорушний. О, вони вже побували за кордоном, вони знають іноземні мови, багато хто з них уже працював не в одному фермерському господарстві Європи, і їх знову запрошують туди: Тепер уже не на практику чи стажування, а — назавжди. Але вони тут, удома. Організатори масштабного проекту — Всеукраїнського огляду конкурсу на звання «Кращий за професією» серед трудівників села — Українська аграрна біржа та газета «Сільських вістей» хочуть, щоб молоді зоставалися біля рідних порогів, щоб земля наша, оті найкращі в світі чорноземи не заростали бур'янами, щоб ми, зрештою, не ввозили до себе в Україну французький цукор і польські пастилки...

Гадаю, так і буде. Коли ж? Через рік-другий? Чи, може, швидше? А поки що організатори огляду-конкурсу поспішають сказати нашим годувальникам-селянам добре слово вдячності, переконуючи й утврджуючи їх у тій думці, що їхня праця — найбагатіша, найпотрібніша. Бо що є дорожче від хліба? Адже на їхній праці й на хлібі тримається незалежність держави. Отже, це, мабуть, чи не єдиний нині випадок, коли ці бажання, ці наміри стали дійсністю. Коли за словами — справи. Конкретні й вагомі справи.

Ось чому вже вдруге Київ так гостинно й сердечно зустрічає хліборобів з усіх куточків України — переможців огляду-конкурсу. Наголошую, вдруге. Йому передували конкурси районні, обласні, тож тисячі людей причетні до цих подій далеко не місцевим значенням.

Лишень уявіть собі обсяг роботи! Колись над проектами такого масштабу працював державний чи партійний апарат. Та сьогодні це люди, які всі ці турботи охоче беруть на себе. Але щось же треба мати в поглядах, переконаннях (і в душі також), щоб з тобою йшли, щоб тебе підтримували, щоб до тебе несли свої тривоги люди. Щоб і після того, як мине свято і настануть тяжкі будні, механізатори, агрономи, доярки, матері багатодітних сільських родин писали листи, викладали в них свої думки, просили захисту й підтримки. І — одержували їх.

Мені довелося побувати не на одному хліборобському зібранні в районах, областях. Я бачила, як тепло сприймають і вдячно відгукуються на ці акції селяни. І я зрозуміла: політика — це не слова. Це — діло. Це — зусилля. Це — прагнення щось змінити. Нехай — щось... Адже уявіть: 500 (п'ятсот!) переможців-хліборобів приїхали до Києва. Всіх зустріти, всім вручити пам'ятні медалі, подарунки, дипломи. І — квитки на футбольні матчі «Динамо» — «Реал». А чому ні? Коли механізатор чи зоотехнік побуває на такій події? А жінкам — ще й екскурсія по Києву.

Одна з учасниць зльоту сказала: «В якій же красивій державі я живу. То чому так важко?»

Хто відповість: чому?

У своєму короткому вітальному слові на урочистому зібранні Богдан Губський сказав: «Село — це те джерело, що живить високою моральністю та духовністю нашу молоду державу. Там — наші національні витоки. Там — наше коріння. Там — майбутнє... На мою думку, вироблення і впровадження єдиної державної політики в агропромисловому комплексі України, спрямованої на зміцнення економіки та відродження села, — ось та проблема, навколо якої мусять об'єднатися всі без винятку партії та громадські організації, всі інтелектуальні сили суспільства».

А тепер слово — учасникам зльоту. Слово тим, хто наперекір усьому переміг і обставини, й економічну кризу, й погодні умови. Хто без відчаю засіває ниву, збирає врожай і годує нас хлібом... І хто над усе думає про Україну. По-справжньому думає і дбає про неї. І хто любить її. Бо любов завжди — діяльна, завжди — болюча. Хіба не так? Стверджуючи це, маю на увазі й самого Богдана Губського, й тих, кого він вітав з трудовою перемогою, чий міркування й докори слухав...

Надія Дмитрівна БАЛІЙЧУК, доярка КСП «Зоря» Ізяславського району Хмельницької області:

— Якби менс почули всі, хто має владу в Україні, для кого вона дорога, як і мені, я сказала б їм: «Дивіться на село! Бо так тяжко йому живеться нині».

Щодо нашого господарства, то, дякуючи розуму й чуйності його голови Володимира Степановича Юзини потрохо приривчаємося до ринкових умов, не тонемо. Маємо корми, тримаємо стадо. Торік від кожної корови я надоїла по 4365 літрів молока. А обслуговую півсотні корів.

Діти мої — син і донька з сім'ями — теж живуть у селі, працюють на землі. Маю двох онуків-помічників. З ними ось скоро город садитиму, за садом доглядатиму та за квітами, яких сію завжди багато, — щоб око і душу милували.

Організаторам огляду-конкурсу дякую за ці два дні свята, за увагу, за те, що відчула: моя робота багато важить, я — потрібна українці людина.

Тамара Григорівна ЛОГВИНЕНКО, заступник на-

чалника Кременського районного управління АПК Луганської області:

— У нас на Луганщині знають про огляд-конкурс Української аграрної біржі й «Сільських вістей». Люди всіляко підтримують його. Я ж на такому підсумковому святі вперше. Настрій і діловий, і піднесений.

До речі, у нас в області теж створено аграрну біржу, в районах — брокерські контори. Отже, нове прокладає собі шлях. Той, хто виробляє продукцію, хоче без посередників продавати її за нормальними цінами й мати гроші, щоб розвивати господарство. Останніми роками ми в районі стали більше сіяти зернових, соняшнику, починаємо розширювати площі під цукровими буряками. Люди вміють і хочуть працювати. Хочуть, щоб їхня праця була гідно поцінована. По-моєму, огляд-конкурс слугує саме цій благородній меті. Бо кому не приємно почути добре слово про свою працю?

Жанна Ігорівна КОСТЕНКО, керівник фермерського господарства з села Широколанівки Веселинівського району Миколаївської області:

— Сорок селян колишнього нашого колгоспу віддали нам з чоловіком в оренду свої паї. Тож маємо близько 500 гектарів землі. Відповідальність величезна, адже люди живуть надією, що дамо їй лад. Працювати дуже важко. Причин багато. І високі податки, й диспаритет цін, і закони, які не захищають свого виробника, і нестатковий правовий поліс. І все-таки... Торік зібрали добрий урожай. Власник кожного паю одержав по 2 тонни зерна.

Господарювати фермерським господарствам нелегко. Маю на увазі не фізичну працю, а той клімат, що часом створюється навколо фермерських господарств. Не знаю, може, тут, у столиці, на хрещатівських тротуарах, щось міняється, а в нас у селі — ні. Фермер — прохач. Фермер часто ворог КСП. Фермер — поміщик, визискувач. Мовляв, колективне — це добре, фермерське — зле.

Що, на мою думку, потрібно, щоб і фермерство зміцніло, й колективні сільгосппідприємства? По-перше, селу і фермерам дати сучасну вітчизняну техніку за прийнятними цінами. По-друге — дешеві кредити. По-третє — моральна підтримка Президента України, уряду, преси. По-четверте, держава має створити такий клімат у суспільстві, коли буквально кожний селянин може зробити свій вибір.

Фермер і члени КСП — не вороги, а партнери. В них одна мета — дати українці більше хліба, овочів, продукції тваринництва, відтак зробити життя сажим.

Українській аграрній біржі і «Сільським вістям» — моя особлива вдячність за гостинність, за можливість поспілкуватися, обмінятися думками і побачити весняний Київ.

Меланія Іллівна КИСЕЛЬОВА — оператор машинного доїння ДПЗ «Червоний шахтар» Криворізького району на Дніпропетровщині, одна з перших, хто увійшов до обласного клубу доярок-п'ятитисячниць:

— Дуже рада цій зустрічі. Рада побути серед людей, поговорити з ними про наше сільське життя, про наші біди. А болить мені найбільше ось що... Чому селянин нині такий зневажений, такий обійдений увагою держави? Ця неувага ображає. Тож хочу запитати присутніх тут, на нашому святі, гостей: невже й на добрі слова в Україні настав дефіцит? І на добрі слова в нас почалася криза? І скільки ж вона триватиме? До наступного тисячоліття чи, може, й далі? Ось у народного депутата Богдана Губського і редактора шанованої газети Івана Сподаренка цього дефіциту, виходить, немає. За це й хочу подякувати їм та їхнім помічникам. Добре, що є в нас такі люди, такі політики, які дбають про майбутнє і про нас, селян.

Була в київських магазинах. Все в них є, а радості від того мало. Сметана — естонська, масло — фінське, молоко — талліннське. Що, Україна не може забезпечити себе молочними продуктами? Чи це так на практиці діють обіцянки й запевнення підтримувати власного виробника?

Володимир Антонович ПЛЮТИНСЬКИЙ, народний депутат України, двічі Герой Соціалістичної Праці, голова агрофірми «Зоря» Рівненського району Рівненської області:

— Останніми роками ми стали черствими й недобрими стосовно селянина. Ми забули про те, як важливо сказати теплі слова за його виснажливу працю, за його довготерпіння. Тож дуже добре, що господарі цього свята доклали багато зусиль, часу та й коштів, щоб відкрити добру народну традицію пошанування селян та надати цій традиції нових рис.

Мені можуть закинути, що молодий мій колега народний депутат і редактор «Сільських вістей» у такий спосіб примножують свій політичний багаж, свій авторитет. Що ж... Хочу побажати всім народним обранцям, всім політикам і редакторам, щоб вони саме завдяки таким акціям, таким людським проектам здобували собі популярність. Це був би найдостойніший шлях для кожного з нас. Бо нічого кращого для політика, ніж робити конкретні справи для свого народу, своєї держави, немає. Мій досвід і керівника агрофірми, до речі, однієї з перших в Україні, й народного депутата дозволяє стверджувати цю думку.

Адам Іванович МАРТИНЮК, перший заступник Голови Верховної Ради України, звертаючись до учасників зльоту, сказав:

— Не лише в такі вчорішні хвилини тут, на зльоті, а завжди державники та політики всіх рангів мають усвідомлювати, що ваша праця, любі моєму сердцю селяни, — це те, що тримає наш народ, нашу Україну. Ваша щоденна, буденна робота, ваш хліборобський талант — запорука життєдіяльності нашої молодого держави. Буде належно поцінована селянська праця, спроможеться Україна допомогти своїм годувальникам і захистити їх на ринку — буде майбутнє в нашого народу.

Я так вважаю: кожний державник і політик повинен мати найвищі людські зобов'язання перед хлібороб-

ським родом, оскільки своїм корінням він — там, у цьому роді. Я — син волинських селян і пишаюся своїм високим походженням. Тож, повірте мені, я усвідомлюю як законотворець, як людина, як син своєї землі зобов'язання перед селянством. І я їх буду виконувати. Як чесно й самовіддано виконуватиме свою щоденну роботу.

Чи потрібні ще якісь докази на користь цього заходу, на користь його популярності серед селян? Хоч тема далеко не вичерпана. Всі п'ятсот переможців огляду-конкурсу висловилися за його проведення щороку, всі вдячні його організаторам.

Вітальне слово другому Всеукраїнському зібранню селян-професіоналів надіслати Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко та Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко.

Учасників хліборобського зльоту, численних гостей привітав глава адміністрації Президента України Микола Білобоцький. З теплим, щирим словом звернувся до присутніх Іван Сподаренко, редактор «Сільських вістей», син чернігівських селян-хліборобів...

У зльоті переможців взяли участь працівники сільського господарства Гомельської області Білорусі та Люблінського воєводства Польщі. На концерті зірки українського мистецтва, серед яких народна артистка України Ніна Матвієнко, а також зірки естради чарували переможців огляду-конкурсу своїм співом... Хотілося забути про всі біди...

Хотілося забути про те, що в селян немає грошей, немає пального, що в них стара зношена техніка, що вони, принаймні багато хто з них, давно не бачили живих грошей, що їхнім дітям часом немає у що взутися, щоб піти до школи... Це кудись відступило під впливом настрою, що панував у залі. А натомість спало на думку...

Часом виступають наші державні діячі, високі посадові особи й кажуть: «Простий народ... Що потрібно простій людині...» В мене завжди виникає якийсь внутрішній протест проти цього. Що мають на увазі? Крій костюма? Хустку на жіночих плечах? Лише це? Чи й щось інше? Мені ж весь час спало на думку інше. Особливо під час зустрічей з учасниками конкурсу: який непростий наш народ! Які непрості в нас селяни! Які шляхетні, мудрі й інтелігентні. До них треба йти в науку по досвід людяності й доброти. У них треба вчитися любові до землі й Вітчизни.

Високі слова? А чому цуратися їх, коли просяться в душу? Чому широко не порадити за Марію Олексіївну Багінську, майстра машинного доїння КСП «Україна» Вінницького району, яка, приїхавши на зліт, одержала ще й особливий подарунок від організаторів за перемогу в конкурсі — несподівано для себе зустріла тут своїх двох синів-солдатів Павла й Андрія, котрі служать в Одеській області. Вийшла на сцену і зааніміла, як і сини. Один з них лише й мовив: «Спасибі, що вчили нас, мамо, жити». Більше — ні слова. А вона обіймала їх, голубила поглядом. Як і вони — її...

Гадаю, не лише це, а все, абсолютно все на цій хліборобській зустрічі, на всіх акціях, районних і обласних, Всеукраїнського огляду-конкурсу на звання «Кращий за професією» серед сільських трудівників продиктовано любов'ю й шанною до людини. Увагою до її настрою, думок, роботи. Чи може якимось переконливіше звітувати народний депутат перед своїми виборцями?

— Наш огляд-конкурс триває, — сказав у прикінцевому слові Богдан Губський. — Гадаю, з часом у нього буде більше друзів і помічників. Бо шанування хліборобського роду — це найвищий вияв національної гордості й державного обов'язку кожного з нас. Це — і людське, це й політичне розуміння того, що я роблю.

Людмила СТЕПОВА.

Уточнення

У «Голосі України» від 20 листопада 1998 року в добірці матеріалів про ситуацію на Миколаївському глиноземному заводі було опубліковано постанову зборів партійної організації Компартії України металургійної промисловості Корабельного району м. Миколаєва «Про виступ народного депутата П. Симоненка на сесії Верховної Ради України».

Депутат міської ради Миколаєва Анатолій Малахов вважає, що в опублікованому матеріалі є неточності, що підтверджується частиною протоколу зборів.

Публікуємо той документ, що його подав А. Малахов.

В ході обговорення комуністичної перекрученої парторганізації о
виступаючи депутат Симоненко П.Н. на сесії Верховного Совету
України.

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Підтвердити ту частку виступаючи депутата Симоненко П.Н., в
якій він проголосував за прийняття чотирьох акцій в розмірі 55% СП
"Іран".
2. Свідчить, що ход прийняття на НЗ озвучувалася в строгій
оформленій о державному не в Україні Засідання.
3. Засідання Секретаря ЦК КПУ Симоненко П.Н. частина озвучує
воєну НЗ в его руслою Миколаєва В.В. свідчить не об'єктивності
4. Об'єктивності в руслою Верховної Ради України, в ЦК КПУ о
виступаючи зборів участь зборів комуністичної партії на заводі,
при розгляді питання про прийняття о вказаних депутата
Симоненко П.Н. на сесії в ході прийняття "Миколаївського
глиноземного заводу".

Президенти зборів: А.П. Малахов
Секретар зборів: А.А. Горішній

Хроніка. Факти. Події

✓ Асунсьон

Імпічменту не буде. Президент пішов сам

Президент Парагваю Рауль Кубас, якому загрожував неминучий імпічмент, подав у відставку. Верховна влада в країні перейшла, згідно з конституцією, до голови сенату Луїса Анхеля Гонсалеса (на знімку), бо віце-президент Парагваю Луїс Марія Арганья минулого тижня загинув унаслідок замаху.

Відразу після вбивства віце-президента палата депутатів на екстремому пленарному засіданні проголосувала за імпічмент Рауля Кубаса. Йому було пред'явлено звинувачення з п'яти пунктів, включаючи порушення чинної конституції.

✓ Лондон

Устигнути до 1 квітня! І без жартів!

Уряд Великобританії встановив жорсткий термін: до 1 квітня провідні партії Ольстеру мають домовитися щодо умов формування уряду цієї британської провінції. На екстремому засіданні Північноірландської асамблеї плановано затвердити склад кабінету. Для участі в засіданні до Белфаста прибув прем'єр-міністр Великобританії Тоні Блер.

✓ Бухарест

Раду Васіле госпіталізовано

Державний міністр юстиції Валеріу Стойка забезпечуватиме керівництво поточними справами уряду Румунії до 2 квітня 1999 року. Це рішення було спричинено несподіваною госпіталізацією прем'єр-міністра Раду Васіле, який у п'ятницю ввечері переніс нескладний інфаркт міокарду.

✓ Варшава

Перестановки в уряді

На пропозицію прем'єра президент Польщі призначив чотирьох нових міністрів і водночас відкликав з постів вісьмох членів кабінету. Коментуючи проведені зміни в складі уряду, його глава Єжи Бузек зазначив, що їх зумовлено новою організацією роботи Ради міністрів і завдань, що стоять перед нею. Однак представники багатьох політичних партій негативно поставилися до змін в уряді, вважаючи їх косметичними і зробленими на догоду внутрішньопартійним кланам.

✓ Преторія

Повернення до расизму НЕМОЖЛИВЕ

Високу оцінку підсумкам роботи першого демократично обраного парламенту ПАР дав президент країни Нельсон Мандела. Виступаючи в Кейптауні на заключному засіданні двох палат з нагоди закінчення 5-річного терміну повноважень вищого законодавчого органу, він зазначив, що найяскравішими моментами цього періоду стало прийняття нової конституції, а також законів, що поклали основу «революційній трансформації суспільства». Тим самим було покінчено зі спадщиною расистського минулого, повернення до якого нині неможливе, заявив Н. Мандела.

✓ Бангкок

У переможцях вона... чи він

Переможці конкурсу «Міс Гей», який відбувся щим вихідними в Таїланді. Нова Міс Трансвестит Паттірія Сірікуанвонг (на знімку в центрі) представлятиме Таїланд на фестивалі гейів у США.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств. Фото АП.

Бліцвізит міністрів до Югославії

(Початок на 1-й стор.).

На щастя, обійшлося: літак з українською делегацією встиг залишити югославську столицю за якихось півгодини до початку чергових авіаударів НАТО. Слід додати: крім України, жодна не втягнута у конфлікт держава послати своїх міністрів у зону бойових дій поки що не ризикнула. Цей факт красномовно засвідчує можливості нашої країни у посередницькій діяльності і її рішучість помирити ворогуючі сторони. «Я легкий на підйом», — заявив у зв'язку зі своєю ініціативою Президент України Леонід Кучма. А коли «легкий» Президент, то такими само мають бути й міністри. У Белграді Борис Тарасюк та Олександр Кузьмук зустрілися з Президентом СРЮ Слובоданом Милошевичем, міністром закордонних справ Живадіном Йовановичем та міністром оборони Павлом Булатовичем. Главі Югославії було передано пропозиції Леоніда Кучми щодо врегулювання конфлікту. Як саме, Борис Тарасюк розкривати не став, зазначивши лише, що Слободан Милошевич поставився до цих ідей «із зацікавленістю». Практичним результатом вояжу міністрів стало звільнення семи суден «Укррічфлоту» та Українського Дунайського пароплавання, затриманих в акваторії Дунаю через початок бойових дій.

Поки Слободан

Милошевич розмірковує над миротворчими пропозиціями українського Президента, конфлікт триває. НАТО продовжує свої бомбардування. Щоправда, альянс втривав еупоречасний, невидимий для радарів винищувач-бомбардувальник F-117A «стеле». За версією сербів, літак збито югославською ППО. За версією НАТО — упав сам через якісь технічні неполадки. Президент США Білл Клінтон заявив, що через інцидент із F-117A рішучість НАТО не повинна зменшитися. А представник Пентагона повідомив, до 200 американських літаків, які беруть участь в операції, буде додано ще 6—12 бомбардувальників. За югославськими даними, внаслідок авіаударів загинули близько тисячі цивільних осіб. Ну а серби, користуючись тим, що значна увага світу спрямована саме до бомбардувань, проводять посилені операції в Косо-

во. Албанці десятками тисяч тікають до сусідніх Албанії та Македонії.

Війна триває. Югославське керівництво заявляє, що готове сісти за стіл переговорів у разі припинення ракетно-бомбових ударів і роззброєння косовських албанців. НАТО стоїть на тому, що серби мають пристати до її вимог, тобто вивести свої війська з Косово й погодитися на введення до провінції наземних сил альянсу. Та поки що жодних натяків на зближення позицій немає.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Фото АП.

Факт залишається фактом: громадяни Європи гинутьимуть

«Нова війна в Європі» — з такими заголовками минулого тижня вийшла більшість фінських газет. Оцінки подій, пов'язаних з нальотами авіації НАТО на Югославію, даються різні: одні поділяють точку зору США та їхніх союзників, інші звертають увагу на небезпечність таких дій.

Шведські газети наводять висловлювання прем'єр-міністра Йорана Перссона, який висловив жаль у зв'язку з тим, що НАТО прийняла рішення щодо бомбардувань без дозволу ООН. «Ми можемо сперечатися на тему щодо прийняття рішення і про відповідальність, але факт залишається фактом: громадяни Європи гинутьимуть», — зазначив прем'єр-міністр.

Глава уряду Норвегії Х'елл Бунневік заявив, що удари «є трагічними, але необхідними». А його датський колега Поуль Расмуссен вважає: «Не можна було спокійно дивитися

на те, як у Косово вмирають люди».

Дав оцінку трагічним подіям і колишній прем'єр-міністр Швеції Карл Більдт, який два роки виконував роль посередника Європейської ради в Боснії і Герцеговині.

— З більшим ступенем вірогідності можна стверджувати, що ми перебуваємо на шляху до широко-масштабної війни в південно-східній Європі. У найближчий місяць країни континенту мають бути готові прийняти до мільйона біженців, — заявив Карл Більдт у своєму прес-релізі, який поширено електронною поштою у Швеції.

Шведський політик додає, що «лише бомбами навряд чи можна буде чогось досягнути», а військові дії, які не підкріплено політичною стратегією, можуть призвести лише до погіршення ситуації.

Цікавий лист читача Кірре Омана надруковано у фінській пресі. Він нагадує, що США вже воювали у В'єтнамі та Іраку, а тепер узялися за Югославію. «Але підкорити цю країну, — нагадує автор, — не змогла Німеччина в роки світової війни. Чи сподіватися США нині на успіх?»

Кірре Оман ставить і таке гіпотетичне запитання: що буде, коли у Фінляндії виникне ситуація, подібна до косовської? Він зводить таку схему: саами, що мешкають у Лапландії, тобто північній

частині країни, можуть вимагати незалежності, розпочнуть там збройні дії, вбиватимуть поліцейських та прикордонників. Що робитиме Фінляндія? Розпочне переговори із саамами? Але про незалежність півночі немає й мови. А США і їхні союзники можуть вимагати припинення військових дій і надання автономії Лапландії. Якщо ж саамам буде надано широку автономію, то наблизиться той час, коли вони почнуть домагатися повної самостійності.

Подібні ситуації теоретично можуть виникнути і в багатьох інших країнах». Згадати хоча б дії сепаратистів французької Корсики, іспанських басків, події у Північній Ірландії...

Марат ЗУБКО.
Гельсінкі.

Тирасполь «приміряє» на себе косовський конфлікт

Бомбардування Косово ще далі відсунули Кишинів від Тирасполя. МЗС Молдови в офіційній заяві висловило занепокоєння подіями в Югославії і сподівання на те, що все ж таки буде знайдено краще — політичне рішення.

З усіх політичних партій тільки рух національних меншин «Равноправие» прилюдно засудив і дії НАТО, і нейтральну позицію щодо них офіційної молдовської влади. Молдовський парламент відмовився підтримати фракцію комуністів, яка пропонує застосувати удари по сербах. Кишинів, пов'язаний зовнішніми боргами і з Заходом, і зі Сходом, намагається утримувати політичну рівновагу.

У Придністров'ї тим часом активно формуються добровольчі загони на підтримку сербів. Верховна рада регіону розцінила дії НАТО на Балканах «як агресію проти суверенної держави, члена ООН», підтримала позицію Росії і особливо України.

У Бендерах — місті, де почався збройний конфлікт на Дністрі 1992 року — відбулися мітинги протесту. Глава адміністрації міста Том Зенович (за національністю серб) заявив кореспондентові «Голосу України»: «Городяни, які пережили війну, побоюються, що наступним після Косово об'єктом для «нотаций» може стати Придністров'я. Молдова цілком, за підтримки НАТО, може поновити свої спроби встановлення у нас «конституційного порядку». Том Зенович посилався на зроблене раніше звернення політичних сил, у якому Косовська миротворча місія розглядалася як варіант для розв'язання Придністровського конфлікту.

Грузія хоче до НАТО?

Днями в національному політичному клубі сенсационну заяву зробив голова парламентського комітету з оборони і безпеки Реваз Адамія. Він заявив, що найближчим часом парламент дасть рекомендації президенту Грузії, щоб він розпочав переговори з російською стороною про знищення воєнних баз, розташованих на території Абхазії та неподалік Тбілісі.

Мало того, за словами Адамія, Грузія на саміті глав країн-членів СНД 2 квітня повинна буде заявити про вихід із договору про колективну безпеку країн СНД. Адамія наголосив, що російська воєнна база, розташована в Гудауті в Абхазії, стала фундаментом діяльності абхазських сепаратистів і грузинська влада не спроможна контролювати її діяльність. Як сказав Адамія, там готують терористів. А найсенсацийнішим у виступі голови комітету була така його заява: «Грузія має боротися за членство в НАТО».

Президент Грузії Едуард Шеварднадзе поки що свого ставлення до цієї заяви не висловив. Він має намір порушити на зустрічі на найвищому рівні в Москві питання про боротьбу з тероризмом на терені Співдружності. Коментуючи факти терору у Владикавказі, Грозному, Ташкенті, президент сказав, що все це не може не насторожувати. «Мені здається, — заявив він, — що нині потрібні надзвичайні заходи. До речі, хочу нагадати: ми вже пропонували СНД, зокрема Росії, прийняти конвенцію або договір про об'єднання зусиль щодо підвищення відповідальності всіх держав у боротьбі з тероризмом. Але, на жаль, поки що не знайшли підтримки з боку відповідних структур Росії».

Томас ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Життя за кордоном

Наша «вантажівка» Іл-76 приземлився у Мостері, на землі Боснії та Герцеговини. Була злива. Гірські хребти були оповиті туманом, і крізь нього летіли косяки птахів. У долині квітли абрикоси. Тут була весна. Здавалося, що люди з автоматами, котрі стоять уздовж периметра смуги насаджень, охороняють не український літак, а її, весну. Оберігають від насильства та війни...

Привід відвідати 240-й український особливий спеціальний батальйон стабілізаційних сил НАТО у Боснії був святковий — Міністерство оборони напередодні 8 Березня влаштувало зустріч солдатських матерів із синами-мироотворцями. Лунали урочисто-патріотичні промови на тлі залізного «задника» з тризубом, написом «Укрбат» та слідами від снарядів. А неподалік мокнув під дощем обеліск 13 загиблим тут українським миротворцям. Ось уже півтора року на боснійській землі не гинуть наші хлопці...

На території батальйону все дещо відрізняється від звичного інтер'єру вітчизняних військових частин. Солдати тут живуть не в двоповерхових казармах, а у збір-

не лише свято душі, а й шлунка. А офіцери-мироотворці зізналися, що найбажаніший подарунок для них з Батьківщини — свіжі газети й чорний хліб.

— Взимку тут було спокійно, не стріляли. Нині потеплішало, може, знову почнуть, — казав тоді рядовий надстрокової служби Микола Купченко. — Взагалі до нас, українців, тут нормально ставляться. Адже ми теж християни... До французів гірше, а німців недолюблюють...

Микола та його колеги-«сверчки» (надстроковики) потрапили до 240-го ОСБ СФОР на конкурсних засадах після спеціального відбору. Цих хлопців сюди привели не лише інтернаціональні почуття, а й бажання «світ подивитися й заробити». За місяць рядовий контрактник отримує 500 доларів. Для середньостатистичного громадянина України сума чималенька, а ось для європейського колеги-мироотворця геть незначна.

— А як батьки ставляться до вашої служби? — запитує.

— Пишаються і вболівають за нас водночас. Як по телебаченню щось нове про Косово почують, одразу запитання — як там у вас, не стріляють? Телефоную додому, а повз мене гелікоптер пролітає, мама у слухавці чує гудіння і починає нервуватися... — розповідає солдат надстрокової служби Руслан Крижанівський.

Війна і мир. Боснійська епопея

них будиночках європейського стандарту по шість чоловік у кімнаті, ходять зі зброєю, їздять на бетеерах і телефонують додому стільниковими телефонами. Нині вони телефонують додому частіше, щоб заспокоїти батьків та коханих, сказати їм, що все добре, вони живі, здорові і за них «не треба хвилюватися»...

Людський чинник

На плацу перед нами пройшли шеренги миротворців. Добірний контингент дужих і гарних хлопців з рум'яними обличчями і підтягнутим торсом. Слабків сюди не беруть.

— Тут кожний стежить сам за собою. Нам слід мати гарний вигляд, охайний одяг, бути підтягнутими, адже ми репрезентуємо нашу державу на території Боснії та Герцеговини, — пояснив рядовий Роман Колупаєв з Луганщини.

Рядовий Петро Ілляшенко родом з Хмельницького. За добру службу його нагороджено побаченням з мамою. Прийшов як служити у миротворчий батальйон з Явора. На службу тут потрібна була згода батьків.

— Я погодилася, — розповідає мати Людмила Петрівна. — Чому? Тому що міркувала так: коли син вирішив далі служити в Боснії, мені слід з ним не сперечатися, а підтримати його. Я довіряю своєму синові!

Порадував не лише зовнішній вигляд наших солдатів, а й уміння говорити, патріотичний, навіть дещо книжний пафос їхніх промов, усвідомлення своєї відповідальності. Видно, що тут з ними працюють, і не лише з фізичної та стрілецької підготовки. Нашим миротворцям допомагають адаптуватися до служби психологи, юристи.

На запитання, чи не шкодують матері, що дозволили своїм синам служити у миротворчому батальйоні, я почула геть різні відповіді: «Головне, мій хлопчик сюди прийшов здоровий і піде здоровий!» Або: «Я не заперечувала б, щоб син залишився тут на надстрокову службу. Вдома однак він нині роботи не знайде...» Гадаю, сьогодні матері відповіли б інакше. А тоді, дивлячись на щасливі, рум'яні обличчя своїх дітей, жінки, здавалося, не звертали уваги на зруйновані будинки, обуглені дерева, пошкоджені осколками снарядів фасади будинків, на вогневі точки, устелені мішками з піском, мабуть, сприймаючи все це лише як музейну дію війни. Мамаи годували хлопців домашніми делікатесами, привезеними у важких валізах з дому. Для солдатів це було

А завтра була війна...

Коли цей матеріал готувався до друку, на Косово полетіли бомби. Вони спровокували дебати навколо нашої миротворчої місії у Боснії, Герцеговині під прапорами стабілізаційних сил НАТО. Поки обговорення цієї теми на найвищому рівні триває, українські миротворці залишаються виконувати свою місію на югославській землі. Вчора ми зв'язалися по телефону з начальником Генерального штабу 240-го особливого спеціального батальйону підполковником Андрієм Іноземцевим і дізналися про обстановку в розташуванні українського батальйону.

— У зоні відповідальності, де виконує своє завдання наш 240-й миротворчий батальйон, жодних істотних змін немає. Батальйон виконує звичні завдання, ті самі, що виконував упродовж попередніх чотирьох місяців. Дещо посилено боєготовність та пильність, збільшено кількість чергових і резервних засобів у розташуванні батальйону, — коментує підполковник Іноземцев. — У патрульованій нами зоні жодних ЧП не сталося.

На запитання про можливі провокації щодо українських миротворців та про ставлення до них населення у зв'язку з подіями в Косово, ми почули таке:

— На території Боснії, Герцеговини взагалі спостерігаються деякі провокації, але вони стосуються не нас, а міжнародної поліції. Так, наприклад, у населеному пункті Рабіє розгромлено станцію АРФ... За наявними даними, під час патрулювання сербської зони має місце негативне ставлення місцевих жителів до німецьких і французьких патрулів. До українських миротворців, які працюють у зоні відповідальності, ставлення насторожене, але дружнелюбне.

Начальник Генерального штабу 240-го ОСБ заявив, що жодних команд про передислокацію батальйону ні від командування Збройних сил України, ні від командування СФОР поки що не надходило...

Миротворці в законі

Днями Верховна Рада України заслухала в повторному першому читанні закон України «Про миротворчі сили» і вирішить у законодавчому порядку, чи треба мати такі сили нашої державі. Представник парламентського Комітету з питань національної безпеки та

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

До українських миротворців ставлення дружнелюбне

У номер

✓ Черкаси

Риба не може кричати

З невідомих іхтіологам причин у верхньому б'єфі Канівської гідроелектростанції скопичується велика кількість товстолобиків, котрі через широкі захисні ґрати потрапляють до турбін. За тиждень виловлено понад 400 порубаних лопастями риби, а скільки їх лежить на дні від Канівської ГЕС до Кременчуцького водосховища — не можуть сказати ані рибінспекція, ані держінспекція екобезпеки. Аби з'ясувати причини масової загибелі риби, необхідно призупинити роботу ГЕС. Але ніхто на себе такої відповідальності взяти не може.

✓ Херсон

«Автостоп» для інвалідів

Багатогайзевий концерн «Автостоп» відкрив новий комплекс технічного обслуговування автомобілів. Тут діють авторемонтна майстерня, виставковий зал для нової техніки та заправочна станція. Унікальність комплексу в тому, що розрахований він на водіїв-інвалідів. За підрахунками, в області близько трьох тисяч легковиків з ручним управлінням. Практично стільки ж інвалідів перебувають в черзі на одержання спецтранспортів — отож виникла нагальна потреба облаштувати такий центр. До речі, ця станція — поки що єдина в області. Переважна більшість майстрів — теж інваліди. На підприємстві передбачили суттєві знижки розцінок для майбутніх клієнтів.

✓ Вінниця

Краща оборона — це напад?

Голова Козятинської райдержадміністрації Віктор Горбанюк звернувся до суду з позовною заявою про притягнення до відповідальності пенсіонерів Сергія Дідука та Станіслава Вільчинського. Вони, на думку позивача, завдали шкоди його діловій репутації, опублікувавши статтю «Недовіра». У ній автори від імені ветеранів свого села Бродяцьке висловили недовіру не лише курсу Президента, уряду, а й їх представнику — голові райдержадміністрації. Оскільки публікація з'явилася у районній газеті «Вісник Козятинщини», то до суду потягли ще й часопис.

Останнє слово за Фемідою. Але яке б не було рішення, одне незаперечно: у пенсіонерів більше підстав звертатись до правосуддя. Їм держава уже більше півроку не виплачує пенсії. В цілому у Вінницькій області заборгованість уже нинішнього року становить 171,2 млн. гривень.

✓ Рівне

Вісімнадцята радість Демчуків

Багатодітні сім'ї на Поліссі — не рідкість. Однак вісімнадцять дітей — своєрідний рекорд. І встановила його сім'я Демчуків з міста Сарни. Житлові та побутові умови (мешкає родина у трикімнатному будинку) аж ніяк не задовільні. І хтозна, як вижили б Демчуки, якби не постійна матеріальна підтримка родичів із США.

✓ Фотофакт

Елітний садивний матеріал фруктових дерев, малини, порічок, помідорів, огірків вирощує на своїх 36 га фермер з Київщини Вадим Слюсаренко.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Кооперація повинна вижити, щоб служити людям

На початку квітня в Києві відбудеться черговий з'їзд кооператорів України. На проведених протягом лютого — березня обласних з'їздах працівників споживчої кооперації обговорювано проблеми, що постали перед галуззю, накреслювано шляхи подолання кризових явищ. Одразу після з'їзду кооператорів Миколаївської області наш кореспондент попросив Іллю ЛАТУЛА, якому знову довірили очолювати правління обласпоживспілки, прокоментувати порушені на ньому проблеми.

— Ілле Яковичу, судячи з гостроти виступів делегатів з'їзду, коліс потужна система споживкооперації перебуває в глибокій комі. І навіть майнула крамольна думка: а може, вона пережила себе і нікому не потрібна?

— Категорично не погоджуюся з цим. Мені пощастило бути на Міжнародному конгресі кооператорів у Манчестері, тож можу сказати: в цивілізованих країнах цей рух живе, розбудовується і служить людям. Нещодавно Міжнародний кооперативний альянс відзначив своє століття, і це — найкраще свідчення його життєздатності. Та наголошу: в цивілізованому суспільстві. А на нашій кооперації почалися всі негативні процеси, що відбуваються в країні. Адже ми працюємо переважно на селі. Селяни не мають грошей, і це позначається на товарообороті, а отже, й на розвитку кооперації, в якій бракує для цього обігових коштів.

— А може, слід просто позначити крамничі на селі. Адже все одно там перейшли на бартерні відносини.

— На отакий розвал системи самі й чекають ті, хто не бажає і не вміє пра-

цювати. Скажіть, а де людина, що мешкає в селі, може придбати хліб, сіль, сірники, робочий одяг?

— На базарі. Були б гроші...

— Ви знаєте, там ціни вищі, ніж у нас. А сільський пенсіонер кожну копійку рахує. Навіть доїхати до ринку не зможе. Комуś із людей ми інколи просто так можемо дати буханець хліба. Матиме гроші — поверне, але вижити йому якось треба. Досвід Первомайського райспоживтовариства переконливо показує: за наявності належного асортименту, доступних цін, ритмічного заведення товару в кожній сільській крамниці можна щомісяця мати вигоду десь 2200—2700 гривень.

— Ілле Яковичу, дехто з виступаючих нарікав на те, що торговельні комплекси в райцентрах зазнають, «висять» у вас на балансі й інші бездіяльні торговельні точки.

— Так, підтримувати у робочому стані потужну матеріально-технічну базу нам нині не під силу. Вихід я бачу в переобладнанні неспрацюючих магазинів під закусочні, бари, буфети, молодіжні й вечірні кав'ярні. Такий крок уже зроблено в Новому Бугі, Пересадівському і Воскре-

сенському сільспоживтовариствах. А на базі великих магазинів плануємо відкрити близько 30 цивілізованих критих ринків. До речі, голова облдержадміністрації Микола Петрович Крутлов підтримує цю ідею і обіцяв допомогти. На 8 таких ринках ми вже продаємо свою продукцію, а отже, не простоюватимуть наші консервні заводи, м'ясо- і рибецехи, пекарні. Ми поставили перед ними завдання: зробити так, щоб товар був яскравим. Розфасовка, упаковка, привабливе оформлення повинні привертати увагу покупця. І ціна так само.

— А чи не краще продати іскрентабельні магазини?

— Лише таким шляхом іти не можна. Ми визначили, що 1414 об'єктів залишаться недоторканими, 78 підлягають перепрофілюванню, 407 — продажу, 244 — здаванню в оренду. Тобто продамо тільки 10 відсотків об'єктів.

— Інакше кажучи, ви оптимістичніше дивитесь на

перспективу, ніж дехто з промовців.

— Я взагалі оптиміст. До того ж не звик пасувати перед труднощами. Вірю, що наше село відродиться, а отже, відродиться й кооперація, котра працює з селянами і для них. Тільки для цього нам потрібна підтримка уряду. Не знаю чому, але, надаючи якісь пільги АПК, забувають про кооперацію. Але ж ми також працюємо на селі, також потребуємо пільгових кредитів, зниження податкового пресу, закупівлі нових виробничих ліній, оновлення автомобільного транспорту...

— ...І скорочення адмінпарату, про що гостро говорили делегати з'їзду в кулуарах.

— Погоджуюсь — проблема нагальна. Ми вже наполовину зменшили його чисельність, укрупили або й цілком скасували окремі підрозділи, змінили їхні функції. Водночас стали жорсткішими вимоги до них. Не забувайте: це — люди, вони мають сім'ї. За кожним звільненням — трагедія, тому до розв'язання цієї гострої проблеми намагаємось підходити по-людському. Турбує мене інше — скорочення чисельності пайовиків. Гадаю, ми на порозі перегляду функціонування інституту пайовиків, який є основою споживчої кооперації. Упевнений, усі ці проблеми обговорюватимуться на з'їзді в Києві, і разом ми знайдемо вихід із ситуації, що склалася. Кооперація повинна жити і житиме.

Ярослав СЕРПІЄНКО.

Центр для «чорнобильських» дітей

✱ Медицина

Хворі на зоб діти, які мешкають на радіаційно забрудненій території польських районів Волині, стануть першими пацієнтами українсько-американського центру охорони здоров'я, що створюється в Луцьку на базі обласного дитячого територіального медичного об'єднання. Діятиме центр за програмою оздоровлення дітей України, яку затвердила і фінансує агенція міжнародного розвитку США.

На Волинському Поліссі нині зареєстровано понад чотири тисячі дітей різного віку з ураженою щитовид-

ною залозою. Хронічна нестача коштів для медицини не дає змоги належно їх лікувати. Тому доброю підмогою для тутешніх ескулапів стане спеціальна мобільна бригада центру, оснащена найсучаснішою ультразвуковою апаратурою, яка загляне в кожне найвіддаленіше польське село. І обстежить усіх хворих на зоб дітей.

Оздоровчий проєкт українсько-американського центру в Луцьку розрахований на три роки. Він є чудовою альтернативою волинській бюджетній медицині. Тепле слово треба сказати і про луцьких педіатрів, які погодилися працювати в центрі на громадських засадах.

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

Запитання «Що у вас сьогодні на обід?»

малозабезпечені члени українського соціуму цілком можуть сприйняти як особисту образу. Споживчий кошик не рясніє різносолами та делікатесами.

✱ Споживчий кошик

На урядовому рівні спеціальними постановами споживачеві урізують пайку м'яса, риби, масла й натомість збільшують норми картоплі й хлібобулочних виробів.

Утім, у нас з'явився шанс у недалекому майбутньому смачно, поживно і, головне, недорого попоїсти. Нагодувати український народ у рамках гуманітарного проєкту «Food for progress» («Їжа для прогресу») береться Департамент сільського господарства США за підтримки Міністерства сільського господарства України. Ідея загальної ситості полягає в розвитку сівосівного ринку в нашій країні.

— Протягом 70 років ми говорили лише про збалансований корм для худоби. І не думали про збалансоване, раціональне харчування людей. Головоломна концепція була така: головне, аби привабливі магазини утиналися від товару. Про його якість і склад годі було й говорити. Нині продукти переробки сої потрібні не тільки у тваринництві, вони необхідні в усіх галузях харчопрому: в молочній, м'ясній, кондитерській, масложировій, — вважає перший заступник міністра АПК України, голова Комітету з харчової промисловості України Леонід Сватков.

Пік культивування цієї рослини в Україні припадає на кінець 80-х років. Тоді валовий збір сої становив понад 100 тисяч тонн. Поступово через брак спеціального обладнання й техніки, нових технологій і належного фінансування виробництво зів'яло до 20 тисяч тонн. Нині державна харчова політика знову робить ставку на сою як висококалорійний, корисний і дешевий продукт харчування, що має до того ж лікувальні властивості.

Соева тема вельми актуальна для України, де три чверті населення недоїдає. За низької вартості робо-

чої сили, практично знецінених земельних площ, технічних можливостей вітчизняних переробних підприємств і «потепління» інвестиційного клімату успіх цього заходу гарантовано. Головне, щоб інтереси виробника і споживача збігалися.

На думку Леоніда Сваткова, перший крок у розвитку соєового раю в Україні можна було б зробити вже сьогодні за умови поновлення міжнародної кредитної лінії. Другий крок — запросити іноземних інвесторів у регіони. І третій — впроваджувати новітні технології. Заступник міністра агропромислового комплексу країни стверджує, що всі умови для власного рентабельного і ефективного виробництва ми маємо, бракує дешиці — коштів і технологій. Якщо погода на інвестиційному ринку буде південна, то до нас неодмінно прилетять зарубіжні капіталовкладення, наші аграрники отримають нову техніку і «ноу-хау» й нагодуватимуть голодних поживними й дешевими соєовими продуктами.

Ольга ВІТЕР.

«Істи подано!» (жарт)

Правління ВАР «ППП Роздільнянське»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 19 травня 1999 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 23-Б, к. 438.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Вибори керівних органів.
  4. Затвердження угоди з незалежним реєстратором.
- Початок реєстрації о 10.00. При собі мати паспорт.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Регістр».

Правління ВАР

«Шполянський цукровий завод»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 20 травня 1999 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 23-Б, к. 438.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Вибори керівних органів.
  4. Затвердження угоди з незалежним реєстратором.
- Початок реєстрації о 10.00. При собі мати паспорт.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Регістр».

Правління ВАР

«Іваньківський цукровий комбінат»
повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 21 травня 1999 року об 11.00 за адресою, м. Київ, вул. Червоноармійська, 23-Б, к. 438.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Вибори керівних органів.
  4. Затвердження угоди з незалежним реєстратором.
- Початок реєстрації о 10.00. При собі мати паспорт.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Регістр».

Арбитражный суд г. Сумы (244011, г. Сумы, ул. Рыбалко, 2) возбудил дело № 344-4/28 о банкротстве «Арендного предприятия школьного питания» Заречного района: 244007, г. Сумы, ул. Ахтырская, 4а, р/с 2604005569 ОД Укрсоцбанка, МФО 337018, код 13997874.

До відома акціонерів Акціонерного банку «Брокбізнесбанк»

Рада банку повідомляє, що загальні збори акціонерів АБ «Брокбізнесбанк» відбудуться 7 травня 1999 року в конференц-залі банку, м. Київ, проспект Перемоги, 41.

Порядок денний:

1. Звіт правління банку «Про результати роботи за 1998 рік і основні напрями діяльності банку».
2. Звіт ревізійної комісії банку «Про фінансово-господарську роботу банку».
3. Про річний баланс банку.
4. Про прибуток банку.
5. Про фонди банку, порядок їх формування та використання.
6. Про дивіденди акціонерів банку.
7. Про зміни та доповнення статуту банку.
8. Про зміни в складі акціонерів банку.

Збори розпочинаються о 10-й годині. Реєстрація акціонерів проводиться з 9-ї години 30 хвилин. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати документ, що засвідчує особу акціонера чи доручення на право участі в зборах представника акціонера.

**Довідки за тел.
231-18-53.**

До уваги акціонерів ВАР «НВП «Вега»

14 травня 1999 р. об 11.00 відбудуться збори акціонерів ВАР «НВП» «Вега» за адресою: м. Одеса, вул. 25-ї Чапаєвської дивізії, 2.

Реєстрація учасників з 9.00.

Порядок денний:

1. Звіт дирекції про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Звіт спостережної ради.
  4. Затвердження річного звіту та балансу за 1998 рік.
  5. Перевибори членів спостережної ради.
  6. Про форму випуску акцій та затвердження договору з незалежним реєстратором.
  7. Про створення і затвердження статутів дочірніх підприємств.
  8. Різне.
- При собі мати паспорт, для представників — паспорт та оформлене належним чином доручення.

Довідки за телефонами:

(8-0482) 47-49-93; 44-52-71.

Дирекція ВАР

Открытое акционерное общество СМТ «Днепрогорстрой»

сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 15 мая 1999 г. по адресу: г. Днепропетровск, ул. Московская, 12. Начало собрания в 11.00.

Повестка дня:

1. Отчет правления.
  2. Отчет наблюдательного совета.
  3. Отчет и выборы ревкомиссии.
  4. Утверждение основных направлений деятельности общества на 1999 год.
  5. Принятие дополнений и изменений к уставу ОАО СМТ «ДГС».
  6. Утверждение независимого регистратора.
  7. Выбор и утверждение формы выпуска акций.
  8. Разное.
- Регистрация участников с 9.00 до 10.45. Акционеры должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность.
- Справки по телефонам:**
44-76-75, 44-76-25.

До уваги акціонерів ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт»

14 травня 1999 року в 11.00 за адресою: Івано-Франківськ, вул. Хриплинська, 9 відбудуться загальні збори акціонерів ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт».

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт» за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Інформація про діяльність ради товариства.
4. Про розмір і порядок виплати дивідендів за 1998 р.
5. Про порядок розподілу прибутку на 1999 рік.
6. Про затвердження внутрішніх положень ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт»:

регламент загальних зборів акціонерів;
положення про раду товариства;
положення про раду директорів;
положення про ревізійну комісію.

7. Про затвердження положення про Івано-Франківське підприємство із забезпечення нафтопродуктами, Галицький філіал, Городенківський філіал, Долинський філіал, Заболотівський філіал, Коломийський філіал, Надвірнянський філіал, Рогатинський філіал.
8. Про зміни у складі органів управління ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт».
9. Про затвердження незалежного реєстратора власників цінних паперів ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт».
10. Різне.

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів здійснюватиметься з 9.00 до 10.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу;
  - доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).
- Пропозиції акціонерів щодо порядку денного зборів приймаються не пізніше як за 30 днів до їх скликання.

Телефон для довідок (03422) 2-43-67

Рада директорів
ВАР «Івано-Франківська нафтопродукт».

14 мая 1999 года состоится общее собрание акционеров ОАО «Днепромтеиз»

Повестка дня:

1. Отчет правления об итогах работы общества за 1998 год и основные направления деятельности на 1999 год.
  2. Отчет-заключение ревизионной комиссии о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 1998 год.
  3. Утверждение годового отчета и баланса общества за 1998 год. Утверждение распределения чистой прибыли по результатам деятельности за 1998 год и утверждение нормативов распределения чистой прибыли для формирования фондов общества на 1999 год.
  4. О внесении изменений и дополнений в уставные документы общества.
- Начало собрания в 14.00.
Место проведения — клуб ОАО «Днепромтеиз», г. Днепропетровск, проспект им. газеты «Правда», 20.

Відкрите акціонерне товариство «АВГУСТ» перереєстровано в ВАР «Універмаг «Славутич»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 18 травня 1999 року об 11-00 в актовій залі універмагу «Славутич» за адресою: м. Дніпропетровськ, проспект Кірова, 104.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 р.
  2. Затвердження основних напрямів діяльності на 1999 р.
  3. Затвердження звіту ревізійної комісії за підсумками 1998 року.
  4. Затвердження змін та доповнень до статуту ВАР.
  5. Затвердження форми випуску акцій.
  6. Затвердження реєстратора товариства.
- Реєстрація акціонерів проводиться з 9.00 до 10.30 за місцем проведення зборів.
- Всі акціонери повинні мати при собі документ, що посвідчує особу, або витяг з реєстру акціонерів.
- Довідки за телефонами: (0562) 45-40-21, (056) 770-14-09.**

Піквідаційна комісія ВАР «Ратнівський льонозавод»

повідомляє про проведення аукціону з реалізації ВАР «Ратнівський льонозавод» як цілісного майнового комплексу. Початкова ціна продажу 1822575 грн. Сума початкового внеску для участі в аукціоні становить 182258 грн. Заявки на участь в аукціоні приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Решта інформації за адресою: Волинська обл., смт. Ратне, вул. Центральна, 19.

Тел. 2-16-57.

Факс 2-14-09 (код 266).

ВАР «Рівненський науково-дослідний інститут технології машинобудування»

повідомляє, що збори акціонерів відбудуться 18 травня 1999 р. о 14.00 за адресою: м. Рівне, вул. Д. Галицького, 16 в приміщенні актовій зали.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність у 1998 р. та перспективи на 1999 р.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Затвердження річного звіту, балансу та розподілу балансового прибутку.
  4. Різне.
- Реєстрація учасників зборів з 9.00.

Телефони для довідок:
(0362) 23-34-11,
23-34-82,
23-02-27.

Арбитражный суд Чернівецької області порушив справи про банкрутство: СФГ «Буковина» (275701, с. Розтоки, Путильський район, Чернівецька область, р/р 26001200068003 у Путильському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 356118, ідентифікаційний код № 21428110), справа 4-109-137/6.
МПП «Темп» (275701, с. Розтоки, Путильський район, Чернівецька область, р/р 26000200038001 у Путильському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 356118, ідентифікаційний код № 22835107), справа 8-75-019/6.
Претензії кредиторів за заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/70-б про визнання ТОВ «Аеліта» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, Передмістна слобідка, 1), р/р 5467310 в Міжнародному відділенні Укрсоцбанку, МФО 322056.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Броварська ОДПІ повідомляє про те, що Арбитражним судом Київської області (м. Київ-33, 252033, вул. Жилинська, 58-б) порушено справу про визнання банкрутом МП «Ніава» (м. Бровари, вул. Богунського, 26, р/р 26006301340222 в Броварському відділенні Промінвестбанку, код 13699993).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Збори ВАР АТП-15113

відбудуться 14 травня 1999 року за адресою: м. Кодима, вул. Калініна, 1.

Порядок денний:

1. Звіт правління за 1997—1998 рр.
  2. Звіт ревізійної комісії за 1997—1998 рр.
  3. Вибори голови правління ВАР АТП-15113.
- Початок зборів о 10.30.
Реєстрація з 9.00 до 10.00.
- Контактні телефони:**
2-17-21, 2-11-50.

Правління.

У номер

✓ Львів

"Універсум"

під вітрилом майбутнього

З нагоди п'ятиріччя журналу політології, футурології, економіки та культури "Універсум" у театрі імені М. Заньковецької відбулася зустріч авторів часопису із громадськістю. Серед героїв статей, що прибули до Львова, — відомі учені й політики Микола Жулинський, Михайло Сирота, Євген Сверстюк та інші.

Журнал, що зарекомендував себе під орудою Олега Романчука як інтелектуальні підвалини у громадському житті, узяв роль кристалізатора об'єднавчої української ідеї.

✓ Черкаси

Скликав «Шевченків край»

У Черкасах завершилася виставка-ярмарок «Шевченків край-99», присвячена 185-річчю з дня народження Т. Шевченка.

У святкових оглядинах взяли участь провідні підприємства і фірми Черкащини, а також Києва, Харкова, Львова, Хмельницького, Сум та інших міст України.

За програмою ярмарку відбулися не лише торги, презентації, а й екскурсії шевченківськими місцями.

Народні майстри краю продемонстрували учасникам чудові зразки декоративно-прикладного мистецтва.

✓ Чернівці

Читачам — газети, філателістам — марки

У Чернівцях відкрито новий магазин обласного підприємства «Укрпошта». Тут реалізують газети й журнали, які виходять в Україні та за рубежом.

На відноті завжди свіжі номери «Голосу України». Великий також філателістичний відділ. Його завсідники — місцеві колекціонери-філателісти.

✓ Сімферополь

Від батька і сина — братам

У центрі Сімферополя на площі Советській встановили пам'ятники славетному художнику-мариністу Івану Айвазовському і його брату Габріелю — всесвітньо відомому релігійному діячу, вченому, публіцисту.

Автори композиції — вірменські скульптори батько і син Левон і Ваге Токмаджани, вдячні за допомогу Кримському вірменському товариству, міністерству культури України і автономії, котрі разом зі спонсорами виділили кошти на увічнення талановитих братів. Завершити скульптурну композицію плановано до 10 квітня, коли відбудеться її урочисте відкриття, в якому візьмуть участь представники всіх численних національних товариств півострова.

✓ Фотофакт

У столичній галереї «Грифон» відкрито виставку живопису художника Ігоря Ворошилова. Робота майстра «Біла вікна».

Фото Юрія Венгеріша.

Пан Пендерецький — то єст кляса!

Концерти

Це — о-го-го! Це — дещо надзвичайне! Таким був лейтмотив прес-конференції в Національній філармонії на честь приїзду Кишиштофа Пендерецького — композитора, що прославив Польщу на весь світ. А нашу столицю підкорятиме цього тижня в два сеанси: в перший вечір — своїм новим твором «Кредо», в другий — концертом № 2 для скрипки з оркестром.

Середньостатистичний громадянин, який не йде в своїй музичній ерудиції далі імен Баха, Бетховена і Моцарта, можливо, і пройде повз цієї події. За те найсерйозніші мелома-

ни наставили вже вуха і чекають. Передовсім того, як сконтактуються пан Пендерецький та симфонічний оркестр Національної філармонії.

Головний диригент оркестру Микола Дядюра поділився враженнями від розучування неймовірно складних творів К. Пендерецького, зокрема, «Кредо»: «Партитура, власне, графічна картина, на перший погляд, здається нескладною. Труднощі даються знаки, коли починаємо репетирувати». Окрім того, не все так просто й через дуже велику кількість виконавців. Це — іс-

пит для музикантів, вважає Микола Дядюра.

Соратниками оркестру у першому концерті будуть кілька хороших колективів та п'ять кращих польських солістів-вокалістів, у другому — скрипаль Вадим Бродський, запрошений з Мілана за фінансової підтримки польської сторони.

Найнерозвиненіших

журналістів на всяк випадок повідомили, що Кишиштоф Пендерецький в ранній період був радикальним авангардистом. А в 60-ті звернувся до традиції, створивши при тому власний стиль. Як композитор балансує між цими протилежностями — послухаємо.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

P.S. Тут трохи вели мову і про близькі філармонійні плани. Як з'ясувалося, журналісти не потраплять на концерт Юрія Башмета 3 квітня, адже фірма-організатор встановила високі ціни на квитки (100—500 грн.). Звичайно, ми увійдемо у становище адміністрації філармонії: вона вперше і не за своєю провиною зачиняє двері перед мас-медіа. Та оскільки такі випадки повторюються в столичному культурному житті дедалі частіше, тих, хто висвітлюватиме найцікавіші гастролі, мабуть, незабаром не залишиться зовсім.

Франція мало не пережила друге Ватерлоо — футбольне!..

Спорт

Якби Андрій Шевченко виявив більше виваженості, діяв хитріше, то неодмінно поставив би на коліна воротаря господарів Фаб'єна Бартеза (цей лисий живчик переконаний, що нахабство у грі — то друге щастя), а з ним і всю футбольну Францію.

Погодьтеся, що на 80-й хвилині матчу Франція — Україна гості могли влаштувати французам друге Ватерлоо — футбольне! Сольний вихід Шевченка прихильники «галльських півнів» згадуватимуть ще довго, мов страшний сон.

Справді, Україна була близька до перемоги. Але і нічия на полі чемпіона світу — результат, погодьтеся, відмінний...

Минулих п'ятниці, суботи та неділі відбувся черговий тур відбіркових змагань Євро-2000.

Група 1. Білорусь — Швейцарія — 0:1, Данія — Італія — 1:2. Італія — 9, Уельс — 6, Швейцарія — 4, Данія — 2, Білорусь — 1.

Група 2. Гречія — Норвегія — 0:2, Грузія — Словенія — 1:1. Норвегія — 7, Латвія — 6, Гречія, Словенія — по 5, Грузія — 4, Албанія — 2.

Група 3. Північна Ірландія — Німеччина — 0:3, Туреччина — Молдова — 2:0. Туреччина — 9, Німеччина, Фінляндія — по 6, Північна Ірландія — 4, Молдова — 1.

Група 4. Андорра — Ісландія — 0:2, Вірменія — Росія — 0:3 (Карпін, 7,63, з пенальті, Безчастних, 90).

Франція — Україна. 0:0.

Франція: Бартез, Тюрам, Лізаразю, Петі (Богоссян, 78), Блан, Джоркаефф, Дешам, Десаї, Анелька, Пірес (Дорасо, 84), Дюгарі (Вільтор, 69). Тренер Роже Лемерр.

Україна: Шовковський, Лужний, Микитин, Головка, Вашук, Гусин (Скрипник, 86), Попов, Ковальов (Косовський, 56), Скаченко (Максимов, 69), Шевченко, Ребров. Тренер Йозеф Сабо.

Попереджено Микитина (44), Гусина (62).

Арбітр — Гюнтер Бенке; асистенти — Егон Берутер, Вольфганг Вільдманн (Австрія).

27 березня. Париж. «Стад-де-Франс». 78 500 глядачів.

	В	Н	П	М	О
УКРАЇНА	3	1	0	7-2	10
Франція	2	2	0	6-3	8
Ісландія	2	2	0	4-1	8
Вірменія	1	1	2	3-6	4
Росія	1	0	3	7-7	3
Андорра	0	0	4	1-9	0

Група 5. Швеція — Люксембург — 2:0, Англія — Польща — 3:1. Швеція — 9, Англія — 7, Польща — 6, Болгарія — 1, Люксембург — 0.

Група 6. Іспанія — Австрія — 9:0, Ізраїль — Кіпр — 3:0. Кіпр — 9, Австрія, Ізраїль — по 7, Іспанія — 3, Сан-Марино — 0.

Група 7. Угорщина — Ліхтенштейн — 5:0, Португалія — Азербайджан — 7:0, Румунія — Словаччина — 0:0. Португалія — 9, Румунія — 8, Угорщина, Словаччина — по 7, Ліхтенштейн — 3, Азербайджан — 0.

Група 8. Тут матчі не відбулися. Ірландія, Македонія, Югославія, Хорватія — по 6, Мальта — 0.

Група 9. Чехія — Литва — 2:0, Шотландія — Боснія — перенесено. Чехія — 12, Шотландія — 7, Литва — 5, Естонія, Боснія — по 4, Фаррери — 1.

Минулого тижня, зустрічаючись із журналістами, Йозеф Сабо сказав:

— Зрозуміло, що французам, хоч гопки скажи, потрібна лише перемога. Нас і нічия задовольнить. А для цього треба настроїти наших хлопців психологічно якнайкраще. Ми їм кажемо, що вони представляють велику країну. Хоча для гравців кийського «Динамо», які складають переважну більшість у збірній, з цим жодних проблем нема. Тепер уже їх бояться всюди. Взагалі, вважаю, що кожний футболіст збірної України міг би успішно виступати в будь-якому найпрестижнішому європейському клубі...

Як бачимо, нашим тренерам вдалося-таки підвести підопічних до важкого іспиту у всеозброєнні. Іхня гра залишила досить приємне враження.

Їхні моменти...

У дебюті (4-та і 11-та хвилини) двічі українським воротарем загрожував Блан. Спершу він пробив головою зблизья, а потім перевіряв пильність Шовковського «пострілом» метрів з двадцяти. І обидва рази, як і в більшості епізодів, наш воротар діяв бездоганно.

Цього разу французи витончених комбінацій не розігрували, а здібнішого робили навіси на штрафний гостей.

Потім (24-та хвилинка) Анелька точним пасом вивів на ударну позицію Джоркаеффа. Але той пробив «щічкою» і несилю.

Момент зустрічі в Парижі.

Фото АП.

63-тя хвилинка. Штрафний ударом «парашутом» виконав Джоркаефф. Знову зблизья головою пробив Блан. Однак його переграє воротар українців...

Наші...

Першу гостру флангову атаку (Шевченко — Лужний — Скаченко) збірної України провела на 14-й хвилині.

А через 18 хвилин у своєму штрафному Бартез зніс Скаченка...

46-та хвилинка. Кутювий зліва на ворота господарів. Гусин пересводить м'яча на Ковальова. Той б'є головою, і Бартез дивом відводить загрозу. 75-та хвилинка. Шевченко красивою дугою б'є точно. Майстерність демонструє воротар. Нарешті, ота 80-та хвилинка, про яку ми вже згадували.

Завтра у нашої збірної черговий іспит. Ось що сказав про суперника Йозеф Сабо:

— Маємо достатньо інформації про ісландців. Дивилися їхню гру з росіянами. Минулої суботи на матчі Андорра — Ісландія побував Леонід Буряк. Одне слово, нам протистоятиме цілком сучасна збірна. Вона, до речі, забила французам. Чого не вдалося зробити нам. До того ж команда Ісландії здобула таку саму кількість очок, як і Франція. Отож готуємося дуже серйозно...

В. Б.

Хокей. Кубок СЕХЛ.

Фінал. «Німан» (Гродно) — «Сокіл» (Київ) — 1:3, 1:5.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ. Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 211447.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311057. 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62. E-mail: sekret@golos.rel.com